

Osuvasti oikeuselämästä // numero 4-2024 // kahdeskymmenesyhdeksäs vuosikerta

ADVOKAATTI

True crime

kiinnostaa yleisöä,
mutta voiko se vaikuttaa
oikeudenkäynteihin?

OSALLISTU ETÄNÄ TAI LÄSNÄ

Päivitä osaamisesi ajankohtaisissa seminaareissa.

Ilmoittaudu JURISTILIITONKOULUTUS.FI

VERORIKOSPÄIVÄ

13.12. | Helsinki ja etänä

Veropetos on yleisin talousrikos Suomessa - tunnista verotuksen riskitilanteet

Kansallinen ja kansainvälinen sääntely kiristyy ja virheiden tekemisen mahdollisuus on entistä suurempi. Seminaarissa kuulet, millaisia ovat tyypillisimmät veropetostilanteet, tuleeko poliisitutkinta automaattisesti kriteerien täytyessä ja miten teon tahallisuutta arvioidaan. Seminaarissa käsitellään lisäksi muun muassa syyteharkintaa ja tahallisuuden arvioimista sekä tarkastellaan tilanteita, jolloin voidaan tehdä syyttämättäjäättämispäätös.

Seminaarin puheenjohtajana osakas, asianajaja
Heikki Vesikansa, Hannes Snellman Asianajotoimisto Oy.

Hinta 895 €

OSAKEYHTIÖRIITAPÄIVÄ

13.12. | Helsinki tai etänä

Miten erimielisyyksiin kannattaa varautua? Mille seikoille riidan ratkaisija antaa merkitystä?

Yritysten toimintaympäristön muutos on tuonut esiin uudenlaisia yhtiöoikeudellisia kysymyksiä mm. rahoituksesta ja pääomamarkkinasta, varojenjaosta sekä johdon vastuista. Osakeyhtiöriitapäivä kokoaa yhteen riidanratkaisun ja yhtiöoikeuden asiantuntijat käsittelemään yhtiöoikeudellisia riitatilanteita. Päivässä pureudutaan tyypillisiin osakeyhtiön riitatilanteisiin ja tuodaan esiin käytännön kokemuksia ja ratkaisumalleja.

Seminaarin puheenjohtajana Senior Counsel, asianajaja
Vesa Rasinaho, Castrén & Snellman Asianajotoimisto Oy.

Hinta 895 €

Seminaarihintoihin lisätään alv. Oikeudet muutoksiin pidätetään.

Juridiikan asiantuntijan työvälineet.

Tutustu ja tilaa [SHOP.ALMATALENT.FI](https://shop.almatalent.fi)

Kauppala, Kuhanen, Kyläkallio,
Lampenius, Sorvari, Uusitalo
ASIAKIRJAMALLIT
Marraskuu 2024, sh. 189 €

Jarmo Tuomisto
PANTTI TOISEN VELASTA
Marraskuu 2024, sh. 139 €

Raimo Immonen
YRITYSJÄRJESTELYT
Lokakuu 2024, sh. 134 €

Jani Kajala
**ASIANAJAJAN TEHTÄVÄT
RIKOSPROSESSISSA**
Marraskuu 2024, sh. 139 €

Suvianna Hakalehto
LAPSIOIKEUDEN PERUSTEET
Joulukuu 2024, sh. 119 €

Suvianna Hakalehto, Sampo Mielityinen
**VAHINGONKORVAUSLAKI
50 VUOTTA
– vakautta ja muutoksia**
Joulukuu 2024, sh. 139 €

Seppo Villa ym.
YRITYSOIKEUS
Oikeuden perusteokset
Joulukuu 2024, sh. 261 €

**RIKOSOIKEUS JA
OIKEUDENKÄYNTI 2025**
Joulukuu 2024, sh. 159 €

- 6 Tuokiokuva**
Vaalaan valmistui vankila.
- 8 Tekijä**
Asianajajaliiton Säätiö myönsi pro gradu -palkinnon Paulus Pentikäiselle, joka tutki työssään asianajajamonopolin historiaa Suomessa.
- 9 Liitossa tapahtuu**
Merkitsethän asiamiespostin vankilaan luotettavalla tavalla.
- 10 Asianajajakortti muuttuu sovellukseksi**
- 11 Jussi Sarvikiven kolumni**
Asianajajalle maksetaan siitä, että hän osaa myös kertoa asiakkaalle, milloin jotakin asiaa ei kannata tehdä, kirjoittaa Jussi Sarvikivi.
- 12 Koulutus**
EU:n ”Big Five” – uuden datasääntelyn yleiskuva ja käytännön vaikutukset 3.12.2024.
- 24 Oikeilla urilla**
Valvontalautakunnan uusimpia ratkaisuja.
- 26 Osastokuulumisia**
Helsingin seudulla asianajajan on mahdollista erikoistua hyvin pitkälle omalla oikeudenalallaan. Huolta aiheuttaa paikalleen jämähtänyt oikeusapupalkkion taso.
- 29 Jonni Veikkosen kolumni**
Oikeusvaltion takeet ja oikeuslaitoksen kehittäminen -työryhmän sarka etenee.
- 32 Asianajajan päivä**
Viivi Juka-Lipon päivässä oli joustoa valita työskentelypaikka fiiliksen mukaan.
- 33 Nimitykset**

”TARVITSEMME
KAIKKI
KESTÄVYYDEN
YLEISSIVISTYSTÄ.”

HENKILÖ KUVASSA

Yritysvastuun tienraivaaja

Asianajaja Hanna-Mari Manninen on hakeutunut koko elämänsä ajan tehtäviin, joissa hän on voinut edistää vastuullista ja kestävää ajattelua. Juristeilla on vastuullisuustyölle paljon annettavaa, hän sanoo.

14

FOKUS

Rikosten outo lumo

True crime myy, ja tositarinoita julkaistaan yhä nopeammin. Miten se vaikuttaa oikeudenkäynteihin ja asianajajien työhön?

32

LUUPPI

Tosissaan mutta kepeällä twistillä

Asianajajatutkintoa suorittavat harjoittelevat oikeusprosessia kuvitteellisen tapauksen avulla. Juli Mansnerukselle ja Mia Kavastolle käsikirjoittaminen on inspiroivaa työtä.

ADVOKAATTI Suomen Asianajajaliiton jäsen- ja ammattilehti, 29. vuosikerta PÄÄTOIMITTAJA Liisa Karttunen, p. 044 333 0512, liisa.karttunen@asianajajaliitto.fi TOIMITUSPÄÄLLIKKÖ Johanna Kainulainen, p. 040 721 7289, johanna.kainulainen@asianajajaliitto.fi TOIMITUSSIIKTEERI Tero Ikäheimonen, p. 040 570 4304, tero@aparaattimedia.fi TOIMITUS Asianajajaliitto ja Vallilan Aparaatit Oy ULKOASU Laura Ylikahri KANNEN KUVITUS Jussi Pohjanen PALAUTE advokaatti@asianajajaliitto.fi ILMOITUKSET Juha Halminen, p. 050 592 2722, juha.halminen@mediaosasto.fi TILAUKSET JA OSOITTEENMUUTOKSET p. (09) 6866 120, minna.wilenius@asianajajaliitto.fi KUSTANTAJA Suomen Asianajajaliitto PAINO PunaMusta Oy PAINOS 2 650 kpl ISSN 1239-1085 (nid.), ISSN 2489-8260 (verkkojulk.) / Aikakausmedia ry:n jäsen / Advokaatti ei vastaa tilaamatta lähetettyjen kirjoitusten ja kuvien säilyttämisestä tai palauttamisesta. Lehden suurin vastuu ilmoitusten julkaisemisesta sattuneesta virheestä on ilmoituksen hinta. / Seuraava lehti ilmestyy 24.2.2025.

Olemmeko voittajajoukkueessa?

Olen useampana vuonna osallistunut World Justice Projectin *Rule of Law Index* -kyselytutkimukseen, jolla selvitetään oikeusvaltion tilaa ympäri maailman.

Osallistuini tutkimukseen jälleen viime talvena. Tutkimuksen kysymykset tuntuivat suomalaisen ja pohjoismaisen oikeusjärjestykseen tottuneelle erikoisilta. Pitääkö minun todella vastata kysymyksiin siitä, saammeko äänestää vaaleissa vapaasti, tuomitaanko poliittisesti vaikutusvaltaisia ihmisiä rikoksistaan, esiintyykö maassamme orjuutta, kuinka laajaa on poliisin harjoittama kidutus tunnustusten painostamiseksi tai tarvitseeko minun oikeudessa pärjätäkseni maksaa lahjuksia ratkaisevalle tuomarille?

Tuorein lokakuussa julkistettu *Rule of Law Index 2024* -raportti osoittaa, että kysymykset ovat perusteltuja. Raportti tutkii oikeusvaltion tilaa 142 maassa, kattaen 95 prosenttia koko maailman väestöstä. Vaikka oikeusvaltio voi tutkimuksen valossa edelleen hyvin Suomessa ja Pohjoismaissa, emme ole voittajajoukkueessa – pikemminkin uhkaamme jäädä yksin.

Oikeusvaltio on heikentynyt maailmanlaajuisesti jo vuodesta 2016 lähtien. Tänä aikana yli 75 prosentissa maista on nähty laskua oikeusvaltioperiaatteen keskeisillä osaluilla, erityisesti perusoikeuksissa, korruptionvastaisessa taistelussa ja hallinnon valvonnassa. Oikeusvaltion heikkeneminen on tarkasteluajana vaikuttanut 6,3 miljardin ihmisen elämään ja oikeuksiin.

Vuoden 2024 raportissa todetaan, että oikeusvaltio on heikentynyt viimeisen vuoden aikana yli puolessa tarkastelluista maista. Positiivista kehitystä on kuitenkin myös tapahtunut. Muutamat maat, kuten Puola ja Moldova Euroopassa sekä Vietnam ja Sri Lanka kauempana, ovat onnistuneet parantamaan oikeusvaltioindeksiään viime vuosina. Erityisesti Puola on parantanut korruptionvastaisia toimiaan, oikeudenhoidon riippumattomuutta sekä oikeuden saavutettavuutta.

Oikeusvaltiotutkimuksessa huolestuttavaa on oikeusjärjestelmien toimivuuden heikentyminen. Yhä useammat ihmiset eivät saa oikeutta ajoissa tai lainkaan. Tämä kehitys ei ole vierasta meilläkään. Toimimattomasta oikeusjärjestelmästä ei koeta puolustamisen arvoiseksi. Turhautuminen on autoritäärisen kehityksen polttoainetta.

Meillä on esimerkkejä siitä, kuinka nopeasti ja huomaamatta kehitys lähtee huonoon suuntaan. Sotilaalliset uhat on helpompi havaita, mutta oikeusvaltion puolustamiseenkin valmistautuminen olisi tehtävä ns. hyvään sään aikana – kuten ukrainalaiset ystävämme ovat meitä opastaneet. Asianajajaliitto jatkaa tänäkin syksynä työtä muiden oikeudenhoidon toimijoiden kanssa oikeusvaltion riippumattomuuden turvaamiseksi. *

Eero-Pekka Uotila

Asianajajaliiton puheenjohtaja

ÄR VI MED I VINNARLAGET?

World Justice Projects rapport *Rule of Law Index*, som publicerades i oktober, undersöker rättsstatens tillstånd i 142 länder och täcker 95 procent av världens befolkning. Även om rättsstaten i ljuset av forskningen fortfarande mår bra i Finland och Norden är vi inte med i vinnarlaget – snarare riskerar vi att bli ensamma.

Rättsstaten har försvagats globalt sedan 2016. Under denna tid har man i över 75 procent av länderna sett en nedgång inom de centrala delområdena av rättsstatsprincipen, särskilt när det gäller

de grundläggande fri- och rättigheterna, kampen mot korruption och tillsynen av förvaltningen. Försämringen av rättsstaten har under granskningstiden påverkat 6,3 miljarder människors liv och rättigheter.

I en rapport från 2024 konstateras att rättsstaten har försvagats under det senaste året i mer än hälften av de granskade länderna. En av de största räkningarna handlar om grundläggande rättigheter. Utöver rättsvärden har mötes- och yttrandefriheten samt rätten att delta i det

politiska beslutsfattandet varit särskilt utsatta.

Man ser inte alltid sambandet mellan rättsstaten och demokratin, men dessa har en tydlig koppling. Oroväckande inom rättstatsforskningen är att rättssystemen fungerar sämre. Förseningar i det civilrättsliga systemet och brister i genomförandet har lett till försämrade resultat i 56 procent av länderna. Det vill säga att fler och fler människor inte får rättvisa i tid eller alls. Denna utveckling är inte främmande för oss heller.

Vaalaan valmistui vankila

KUVA JUUSO HAARALA // TEKSTI JOHANNA KAINULAINEN

Vaalan uusi vankila on valmis vastaanottamaan ensimmäiset vangit. Satapaikkainen suljettu miesten vankila korvaa sisäilmahaasteista kärsineen Pelson vankilan. Lisäpaikkoja on entiseen verrattuna parikymmentä. Vankimäärien ennakoidaan kasvavan Suomessa tulevina vuosina rikoslainsäädännön muutosten vuoksi. Vaalan lisäksi myös Vantaalla rakennetaan: ensi vuonna valmistuvaan lisärakennukseen tulee vangeille 160 lisäpaikkaa.

Ammattikunnan juurille

Asianajajaliiton Säätiö myönsi pro gradu -palkinnon Paulus Pentikäiselle, joka tutki työssään asianajajamonopolin historiaa Suomessa.

TEKSTI JA KUVA TERO IKÄHEIMONEN

Miksi kiinnostuit asianajamonopolista aiheena?

Halusin oppia tuntemaan paremmin ammattikuntani juuria. Kiinnitin huomiota suomalaisen asianajajakunnan historian eräaseen ominaispiirteeseen, asianajajamonopolin puuttumiseen. Minua kiinnosti, miksi Suomessa ei asianajajamonopolia ole, vaikka muualla länsimaissa pääsääntöisesti on.

Miksi Suomeen ei ole koskaan säädetty asianajajamonopolia?

Syitä on monia, mutta nähdäkseni keskeisin on yksinkertaisesti poliittinen vastustus. Historiallisesti asianajajakunnan tausta on ollut porvarillinen ja erityisesti poliittinen vasemmisto on vastustanut asianajajamonopolia.

Tyypillisesti länsimaaisessa oikeusvaltiossa vain asianajaja voi edustaa toista oikeudessa. Asianajajamonopolit luotiin muualla viimeistään 1800-luvun liberaalien yhteiskuntaudistusten yhteydessä ennen poliittisen vasemmiston vahvistumista. Asianajajamonopolit olivat ehtineet vakiintua osaksi oikeudenhoitoa.

Suomessa poliittinen vastustus esti asianajajamonopolin, koska meillä liberaalit uudistukset aloitettiin melko myöhään. Asianajovapaus vakiintui osaksi suomalaista oikeuskulttuuria ja oikeudenkäyntiedustajan pätevyysvaatimuksia kiristettiin vasta 2000-luvulla.

Suomalainen asianajajakunta ikään kuin myöhästyi siitä aikaikkunasta, jossa asianajajamonopolit muualla toteutettiin.

Mitä itse ajattelet asianajajamonopolista? Oulisiko se tarpeen säätää myös Suomeen?

Asianajajamonopolin tarkoitus on nostaa asianajon vähimmäistasoa. Suomessa asianajon laatu on tutkimusten valossa verrattain hyvällä tasolla. Meillä on voimassa kaksitahoinen lupalakimiesjärjestelmä, joka kuitenkin on monen mielestä sekava.

Viime vuosikymmenien aikana oikeudenkäyntiedustajan pätevyysvaatimuksia on kiristetty ja asianajajien ja luvan saaneiden oikeudenkäyntiavustajien valvontaa yhdenmuikaistettu. On mahdollista, että myös Suomessa siirryttäisiin jonkinlaiseen asianajajamonopoliin, ehkäpä mahdollisen asianajajalain kokonaisuudistuksen yhteydessä. *

Asianajajaliiton Säätiön pro gradu -palkinto jaettiin syyskuussa toista kertaa. Paulus Pentikäisen lisäksi palkinnon sai Heidi Wendorf, joka tutki työssään asianajajan ammattietiikkaa ja roolia vastuullisen toiminnan edistämisessä.

Merkitsethän asiamiespostin vankilaan luotettavalla tavalla

Vangille saapunutta kirjettä tai muuta postilähetystä, johon merkitystä lähettäjä-tiedosta ilmenee, että kirjeen lähettäjä on asianajaja, ei saa vankilassa tarkastaa, ellei sen epäillä sisältävän kiellettyjä aineita tai esineitä.

Asianajajaliitto on saanut vankiloista pyynnön muistuttaa asianajajia, että nämä merkitsisivät vankiloihin lähettämänsä asiamiespostin varmalla ja luotettavalla tavalla. Tällainen tapa on esimerkiksi asianajotoimiston tiedot sisältävän painetun kirjekuoren käyttäminen.

Voit myös liimata asiamiespostin kirje-

kuoreen Asianajaja-yhteisömerkkitarran ilmaisemaan, että kyse on asianajajan lähettämästä kirjeestä. Näin vankiloissa voidaan luotettavalla tavalla varmistua siitä, että kyse on aidosta asiamiespostista. Muulla vähemmän luotettavalla tavalla merkityt asiamiespostit aiheuttavat vankiloissa lisätyötä, kun niissä joudutaan erikseen varmistamaan, onko kyse aidosti avustajan lähettämästä kirjeestä.

Asianajaja-yhteisömerkkitarrat ovat uudistuneet tänä syksynä. Voit tilata tarroja osoitteesta: info@asianajajaliitto.fi. Tarrojen hinta on 30 euroa / 350 tarraa.

JURIDISTEN TOIMEKSIANTOJEN HALLINTAAN

- Kirjaa työt helposti mobiilisti tai pikakirjaussovelluksella
- Laskuta digitaalisesti ja tuo suoritukset suoraan pankkiohjelmasta
- Tehosta integraatioilla
  - Dokumentinhallintaan: NetDocuments, M-Files, iManage, O365 SharePoint
  - Kirjanpitoon: Fennoa, Netvisor, Procountor
  - KYC-palveluihin: DOKS, Netvisor KYC, Due AML
- Hyödynnä kattavaa raportointia
- Ota käyttöön sujuvasti pilvipalveluna

Lue lisää www.csihelsinki.fi ja pyydä demo

Asianajajakortti muuttuu sovellukseksi

Tunnistaudutko käräjäoikeuteen mennessäsi asianajajakortilla? Jatkossa fyysisistä korteista luovutaan ja tunnistautumisen voi tehdä mobiilisovelluksella.

TEKSTI JOHANNA KAINULAINEN // KUVA SHUTTERSTOCK

Asianajajakortin käyttäminen on nopeuttanut esimerkiksi tuomioistuimissa asiointia, kun sen näyttämällä on voinut päästä sisälle metallinpaljastimien ohi. Fyysiset kortit korvataan alkuvuodesta 2025 lähtien puhelimeen App Storesta tai Google Playstä ladattavalla sovelluksella. Pääsyynä muutokselle on tunnistautumisen luotettavuuden parantaminen.

– Sovellus tarkistaa henkilön asianajajastatuksen ajantasaisesti rekisteristämme. Sovellus tulee toimimaan samankaltaisesti kuin esimerkiksi HSL:n sovellus eli siinä näkyy animaation sisältämä tieto siitä, että henkilö on asianajaja, kertoo Asianajajaliiton pääsihteerinä **Niko Jakobsson**.

Asianajajakortin käyttäminen on ollut vapaaehtoista ja niin tulee olemaan sovelluksenkin käyttäminen.

Tunnistautumisen lisäksi applikaatio avaa uusia viestintämahdollisuuksia: Asianajajaliitto voi viestiä suoraan sovellusta käyttäville asianajajille ja se myös mahdollistaa keskustelufoorumit asianajajien välille. Tästä voi olla hyötyä erityisesti asiantuntijaryhmissä toimiville.

Sovellus sisältää asianajajan kuvan, joka muiden tietojen lisäksi ladataan Asianajajaliiton rekisteristä. Oma kuva pitäisikin ladata Asianajajaliiton asiointipalveluun ennen sovelluksen käyttöönottoa. Asianajajille on tulossa asiasta lisäohjeistusta ennen muutosta.

Fyysisten korttien käytöstä poistumiselle tulee siirtymäaika. Samoin muutos vaatii vielä viestimistä sidosryhmille ennen mobiilisovelluksen käyttöönottoa, kertoo Jakobsson. *

Palataan koulun penkille

Asia, josta ei hirveästi asianajajakunnan keskuudessa julkisesti tai välttämättä edes toimistojen sisällä keskustella, on asiakkaiden kohtaaminen. Esimerkiksi asianajajatutkinnossa opetetaan kyllä kirjelmien kirjoittamista ja oikeudessa esiintymistä, mutta opastusta perusasiakastyöhön pitäisi olla vielä enemmän. Kohtaamisella tarkoitan tässä ennen kaikkea sen kysymyksen (kenties jatkuvaa) selvittämistä, miten toimeksiantoa pitäisi hoitaa. Puhun tässä erityisesti rikosasioiden hoitamisesta, mistä varsinkin nuoret juristit ja asianajajat monesti aloittavat.

Eräs keskeinen asia rikosasioissa on näkemykseni mukaan tehdä asiakkaalle selväksi, että asianajaja on se, joka vastaa siitä, miten juttua hoidetaan. Tietenkin tämä tehdään asiakkaan kanssa yhteistyössä, mutta jos asiasta syntyy erimielisyys, voi tilanne johtaa toimeksianton päättämiseen (ks. myös TO 5.9). Kun tämän kertoo asiakkaalle, tilanne yleensä ratkeaa. Tämä seikka ei kuitenkaan vaikuta aivan kristallinkirkaalta kaikkien kollegoiden keskuudessa, vaan joskus törmää tilanteisiin, joissa asianajaja vaikuttaa toimivan enemmän postikonttorina asiakkaan näkemysten välittämisessä esimerkiksi tuomioistuimelle kuin varsinaisena asianajajana. Usein samalla ihan aidosti haitaten asiakkaan juttua, vaikka asiakas ei sitä edes itse ymmärtäisi.

Asianajaja siis vastaa jutun ajamisesta. Jos päämiehellä on vaatimuksia toimenpiteistä, jotka asianajaja tietää lopputuloksen kannalta merkitykselliseksi, tästä pitää sanoa. Emme voi ainakaan piiloutua ns. päätyyn asti ja todeta, että kun kirjelmässä lukee ”A:n näkemyksen mukaan”, niin me emme siitä vastaisi. Asiakas A:lla – oli hän suomalainen tai ulkomaalainen – kovin harvoin on syvää tietämystä esimerkiksi suomalaisesta rikosoikeudellisesta maksukyvyyttömyysarvioinnista ja sen merkityksestä vaikkapa tahallisuuteen, joten miksi vastuutamme pitäisi jotenkin peitellä?

Asianajajien palkkioista käydään usein keskustelua. Palkkio onkin ainakin tavalliselle henkilöasiakkaalle usein varsin korkea. Tämänkin takia asianajajan pi-

ASIANAJAJALLE MAKSETAAN SIITÄ, ETTÄ HÄN TIETÄÄ OIKEUSKÄYTÄNNÖN, PROSESSIN KIEMURAT JA OSAA MYÖS KERTOAA ASIAKKAALLE, MILLOIN JOTAKIN ASIAA EI KANNATA TEHDÄ.

täisi paitsi olla ylpeä osaamisestaan, myös tuntee vastuunsa. Asianajajalle maksetaan siitä, että hän tietää oikeuskäytännön, prosessin kiemurat ja osaa myös kertoa asiakkaalle, milloin jotakin asiaa ei kannata tehdä, vaikka se kuinka olisi asiakkaan mielestä hyvä ratkaisu.

Rikosoikeus on myös Suomessa muuttunut varsin kansainväliseksi. Monilla rikosasioita hoitavilla asianajajilla on ollut asiakkaita esimerkiksi anglosaksisesta oikeuskulttuurista, jossa saatetaan riidellä pienehköistäkin muotovirheistä. Suomalaisesta oikeusjärjestelmästä tiedetään toisaalta kovin vähän. Eräs ensimmäisistä asioista, joka vaikkapa USA:sta tulevalle asiakkaalle tulee tehdä selväksi, on se, että Suomessa poliisilla on (käsittämättömän) suuri itsenäinen toimivalta päättää syvälle perusoikeuksiin vaikuttavista seikoista, kuten kotietsinnöistä tai takavarikoista.

Niistä voidaan kyllä riidellä, mutta yleensä vasta jälkikäteen, ja riitojen lopputuloksella harvoin on merkitystä varsinaisen rikosasian lopputuloksen kannalta.

On toisaalta ollut valaisevaa toimia avustajana monille yhdysvaltalaisille ja eurooppalaisille päämiehillä. Kun asioita joutuu perustelemaan, palaa tietyllä tavalla koulun penkille.

Minusta meidän kaikkien tulisi tassaais väliajoin ”palata koulun penkille” näissä asioissa ja ottaa oikeasti vastuun asioiden ajamisesta. *

Jussi Sarvikivi
asianajaja

Katso kaikki koulutukset ja ilmoittaudu:

asianajajaliitto.fi/
tapahtumakalenteri

MIKÄ?

EU:N "BIG FIVE" - UUDEN DATASÄÄNTELYN YLEISKUVA JA KÄYTÄNNÖN VAIKUTUKSET

EU:n uusi "Big Five" -datasääntely on muo-
vaamassa digitaalista taloutta – merkityk-
seltään sääntely vertautuu EU:n yleisen
tietosuoja-asetuksen, GDPR:n, vaikutuksiin.
Oikeudellisesti kyse on uudentyyppisestä
markkinasääntelystä, jolla pyritään edistä-
mään innovaatiopolitiikan tavoitteita ja raken-
tamaan reilumpaa datataloutta Eurooppaan.
Big Five -säädökset, eli DGA, DMA, DSA,
datasäädös ja tekoälysäädös, muuttavat
muun muassa verkkoalustojen toimintaa,
verkkoon kytkettyjen laitteiden datan hyödyn-
tämistä sekä tekoälyn käyttöönoton reuna-
ehtoja. Vaikutukset kohdistuvat niin yksityi-
sen kuin julkisen sektorin organisaatioihin
sekä teknologian käytön kohteina oleviin
yksilöihin.

MISSÄ?

Suomen Asianajajaliitto, koulutustila

Mikonkatu 25, 00100 Helsinki

MILLOIN?

3.12.2024 klo 9.30–12.45, myös etänä

KUKA?

Jukka Lång, asianajaja,
Dittmar & Indrenius Asianajatoimisto Oy
Oskari Paasikivi, asianajaja,
Dittmar & Indrenius Asianajatoimisto Oy

Oskari Paasikivi
Dittmar & Indrenius
Asianajatoimisto Oy

” EU:n Big Five -sääntely vaikuttaa moneen yritykseen muun muassa uusien velvoitteiden tai ICT-sopimusneuvotteluissa nousevien kysymysten kautta. Koulutuksessa tarjotaan katsaus sääntelyn ydinpiirteisiin, joista asianajajan on hyvä olla tietoinen.

TULEVIA
KOULUTUKSIA
LOPPUVUODELLE:

- 3.12. EU:n "Big Five" – Uuden datasääntelyn yleiskuva ja käytännön vaikutukset
- 10.12. Rohkeasti rikosprosessiin, osa VI – Rikosoikeuden ja rikosprosessin ajankohtaisia kysymyksiä

2024 verkkokoulutuskortti 790 €. Verkkokoulutuksiin voi ilmoittautua 15.12. asti ja katsoa koulutuksia vuoden loppuun saakka.

VERKKOKOULUTUKSIA:

- Asianajatoimiston ABC ja D koulutussarja, osat I–IV
- Rohkeasti rikosprosessiin, osat I–IV
- Toimiston sähköinen järjestäminen, osat I–II
- Menesty oikeudenkäynnissä, osat I–II
- Osakeyhtiön toiminnan päättäminen
- Edunvalvontavaltuus ja hoitotahto
- Huoltoriidat nykykäytännössä
- Uskallatko ryhtyä pesänselvittäjäksi ja -jakajaksi
- Perunkirjoituksen keskeisiä kysymyksiä
- Perintö, ositus ja omaisuusrikokset
- Katsaus asianajon lapsiasioissa
- Tietoverkkorikollisuus
- Rahanpesun estäminen
- Hyvän riskiarvion ainekset
- Pakotteista asianajajan työssä
- Näkökulmia rakentajan maksukyvyttömyyteen
- Tekoälystä heti tehoa asianajajan työhön, osa III
- Henkilötodistelun ajankohtaiset kysymykset
- Yrityskaupan ABC – Lol:sta Closingiin
- Etäoikeudenkäynnit haltuun
- Elatusapu vuoroasumistilanteessa
- Asianajajan vastuuvakuutus
- Tietoturva-asiat haltuun
- Ajankohtaista tapaohjeista ja valvontalautakunnan ratkaisukäytännöistä
- Pitäisikö hovioikeudessakin noudattaa prosessilakia
- Välimiesmenettelyn perusteet

Livekoulutukset ja webinaarit järjestetään pääosin Asianajajaliiton koulutustiloissa Helsingissä. Koulutuksiin voi osallistua myös etänä.

Varmista paikkasi vuoden 2025 huippuosaamisen matkalle – kausikortit pian saatavilla!

Superkortti

Kaikki livekoulutukset lähi- tai etäosallistumisena ja kaikki verkkokoulutukset vuoden 2025 ajan. Yli 70 koulutusta ja yli 200 koulutustuntia, mistä valita.

Hinta 990,00 €*

Livekoulutuskortti

Kaikki livekoulutukset reaaliaikaisesti lähi- tai etäosallistumisena vuoden 2025 ajan. Yli 40 koulutusta ja yli 120 koulutustuntia, mistä valita.

Hinta 890,00 €*

Verkkokoulutuskortti

Kaikki verkkokoulutusympäristön koulutukset ajasta ja paikasta riippumatta vuoden 2025 ajan. Yli 30 verkkokoulutusta ja yli 90 koulutustuntia, mistä valita.

Hinta 790,00 €*

Kouluttaudu kausikortilla kätevästi juuri sinulle sopivimmalla tavalla. Vuonna 2024 kausikortin hankkineet osallistuivat koulutuksiin yli puolet normaalihintaa halvemmalla (Asianajajaliiton tilastot 1.11.2024). **Kaikenkokoisille asianajotoimistoille saatavilla myös toimistokortti, jolla koko henkilöstö koulutetaan yhdellä hinnalla.** Kausikortit ostettavissa tapahtumakalenteristamme vuoden 2025 alusta. Tutustu hinnoitteluun verkkosivuillamme.

*Koulutukset Asianajajaliiton jäsenille sekä asianajotoimistojen ja Oikeuspalveluviraston henkilökunnalle. Muutokset mahdollisia.

asianajajaliitto.fi/kausikortit

Rikosten outo lumo

True crime myy, ja tositarinoita julkaistaan yhä nopeammin. Miten se vaikuttaa oikeudenkäynteihin ja asianajajien työhön?

TEKSTI TERHI HAUTAMÄKI // KUVITUS JUSSI POHJANEN

Asianajaja, asianajotoimisto Propertan osakas **Martina Kronström** tekee töitä kiinnostavien aiheiden parissa.

Niin kiinnostavien, että niistä myydään tarinoita jo kesken oikeusprosessin. Kun rikoshistorian mysteeri, Viking Sally -laivalla vuonna 1987 tapahtunut henkirikos nostettiin tutkintaan 30 vuoden jälkeen, Kronström toimi syytetyn tanskalaisen miehen asianajajana.

Mies oli ollut laivalla, jolla kaksi saksalaista reppureissaajaa joutui käsittämättömän väkivallan uhriksi. **Klaus Schelkle** kuoli matkalla sairaalaan ja **Bettina Taxis** sai hyvin vakavia vammoja. Rikos jäi ratkaisematta, kunnes vuosikymmeniä myöhemmin poliisi luuli löytäneensä murhaajan. Käräjäoikeus totesi miehen lopulta syyttömäksi.

Viking Sallyn henkirikos oli paitsi mediatapaus, myös myyvä true crimen aihe. Siitä on julkaistu podcasteja ja dokumentteja eri maissa ja ainakin yksi kirja, **Tuomas Rimpiläisen Viking Sallyn veriteko** (Tammi 2023). Asianajajalle julkisuus vaatii tasapainottelua: mitä voi lausua, mitä kannattaa lukea ja mikä jättää huomiotta.

– Jos vireillä olevasta prosessista kirjoitetaan, toki vähän joutuu seuraamaan, liikkuuko mediassa jokin väite tai näkökulma, josta pitää olla tietoinen, Kronström sanoo.

DRAMATISOITUA TOSITARINAA

Rikoksia paketoidaan tarinoiksi yhä nopeammin.

True crime -genreen niputetaan asiapitoista sisältöä ja viihteellisiä kertomuksia. On vanhoja tragedioita ja tuoreita tapauksia. Aihetta voidaan lähestyä neutraalisti, eri puolia valottaen. Tekijät voivat myös ottaa vahvan näkökulman tai tehdä pitkälle meneviä tulkintoja.

”OIKEUDENKÄYNNISTÄ EI SAA TULLA ’TRIAL BY NEWSPAPER’. PITÄÄ OLLA ÄÄRIMMÄISEN VAROVAINEN, ETTEI AJA ASIAA OIKEUSSALIN ULKOPUOLELLA.”

True crimea on julkaistu huumevyöhyte Katiskasta ja päätekiä **Niko Ranta-ahosta**. Myös **Jari Aarnion** tapauksesta ilmestyi kirja ja draamasarja. **Anneli Auerin** tarinasta on syntynyt kirjoja ja podcasteja. Kansainväliseen genreen kuuluvat muun muassa suoratoistosarjat *Tiger King* ja *Making a Murderer*.

– En hirveästi lue tai kuuntele rikostarinoita, koska työn puolesta saan niistä riittävästi. Seuraan sen verran, että tiedän mitä markkinoilla on löydettävissä, Kronström sanoo.

Tositapahtumiin perustuva fiktio on eri asia kuin true crime, mutta sekin on löytänyt aiheitaan ajankohdaisista oikeustapauksista. Samaan aikaan, kun Kronström avusti **Pekka Perää** Talvivaara-oikeudenkäynnissä, valkokankaalle tuli **Aleksi Salmenperän** ohjaama Talvivaara-elokuva *Jättiläinen*.

Viking Sally -oikeudenkäynnin aikana Kronströmilta ja päämieheltä pyydettiin monia haastatteluja. Asianajajan on vaikea lausua mitään kesken prosessin. Tuomion jälkeen voi kommentoida vapaammin. Kronström antoi haastattelun esimerkiksi kirjaa varten.

– Oikeudenkäynnistä ei saa tulla *trial by newspaper*. Pitää olla äärimmäisen varovainen, ettei aja asiaa oikeussalin ulkopuolella.

➔ Päämies voi itse päättää, antaako haastatteluja. Kronström neuvoo, että se ei ehkä kannata kesken prosessin. Vaarana on, että esiin tulee jokin päämiehelle negatiivinen asia. Hän saattaa epähuomiossa lausua salassa pidettävää tietoa tai rikkoa jonkun yksityisyyttä.

Viking Sallyn henkirikoksesta syytetty suostui yhteen haastatteluun, jossa Kronström oli läsnä. Etukäteen oli sovittu, mistä ei puhuta.

– Tanskassa tuli tosi kovasanainen dokumentti, ja siinä oli hyödynnetty aineistoa, jota ei oikeussalissa ollut. Se sai päämiehen tuohtumaan ja vaikutti hänen vointiinsa. Sen jälkeen hän ei halunnut osallistua mihinkään haastatteluun.

MUISTIKUVAT VOIVAT MUUTTUA

Oikeustapausten julkisuudella on vaikutuksia. Asianajaja, Susiluodon osakas **Riitta Leppiniemi** sanoo, että oikeudenkäynnit ovat paljon henkilödistelun varassa, ja ihmisen muisti ei ole luotettava etenkin vanhoissa asioissa.

– Jos asiaa käsitellään paljon julkisuudessa, oli se true crimea tai uutisointia, ihminen voi täydentää muistiaukkoja asioilla, joita kuulee muualta.

Ihmisillä on halu auttaa rikoksen selvittämisessä. Se on hyvä asia, mutta moni myös kokee painetta pinnistää muististaan enemmän kuin mihin muisti riittäisi. Tälle ei oikein voi mitään: todistajia voidaan tuskin koskaan kuulla täysin puhtaalta pöydältä.

– Kun media seuraa pitkiä oikeudenkäyntejä, todistaja saa usein tietää ennen kuin häntä itseään kuullaan, mitä toinen todistaja on kertonut. Pitää vain tiedostaa, miten tämä voi vaikuttaa todistajan muistiin. Eriyisesti toivon, että tuomarit saavat tähän koulutusta.

Myös Kronström on huomannut, miten muistot rakentuvat uusiksi. Eräs todistaja oli ollut löytämässä uhreja Viking Sallylla. Hän oli silloisen tutkinnan aikana kuvannut syytetyn vaatteita, mutta vuosikymmenien jälkeen hän yhtäkkiä kuvaili ihan toiset vaatteet: sellaiset, jotka oli löydetty saaresta laivaväylän varrelta ja joista oli uutisoitu.

– Nyt hän oli vakaasti sitä mieltä, että päämiehellä oli ollut yllään punainen villapaita ja valkoiset shortsit,

”TIETYT JUTUT KIINNOSTAVAT, JA ASIANAJAJAN PITÄÄ SE HYVÄKSYÄ. JULKISUUS VOI VAIKUTTAA TODISTAJIIN, MUTTA HALUAN AJATELLA, ETTÄ SILLÄ EI OLE VAIKUTUSTA ASIAN RATKAISIJOIHIN.”

vaikka aiemmin hän oli kuvannut tummia farkkuja ja kauluspaitaa.

Kronström uskoo, että julkisuus voi vaikuttaa myös asianajajiin ja tuomareihin. Hän haluaa silti oikeudenkäynnin aikana pysyä kartalla siitä, mitä tietoa tapauksesta liikkuu.

– Tuomioistuimen jäsenet kai pääosin jättävät uutiset lukematta, mutta sitä ei voi tietää.

Leppiniemi hoiti Aarnio-tapausta, josta ilmestyi kirja ja rikosdraamasarja. Hän sanoo, että työ oikeudessa oli niin intensiivistä, että hän ei seurannut tv-sarjaa.

– Tietyt jutut kiinnostavat, ja asianajajan pitää se hyväksyä. Julkisuus voi vaikuttaa todistajiin, mutta haluan ajatella, että sillä ei ole vaikutusta asian ratkaisijoihin.

EETTISIÄ KYSYMYKSIÄ

True crime on herättänyt myös keskustelua eettisyydestä: millaisia tarinoita on syytä kertoa? Annettaanko rikoksista ruusuinen kuva, jos tuodaan esiin vaikkapa huumekaupalla rahoitettua yleistä elämäntapaa?

Leppiniemi ei näe ongelmaksi, että rikoksista tuomittujen tarinoita kerrotaan. Ne saattavat avata sitä, millaisten elämäntapahtumien kautta ihminen päätyy tekemään rikoksia.

Kronströmin mukaan voi olla ongelmallista, jos tarinat glorifioivat rikoksia. Mutta ongelmallista on myös se, jos julkisuudessa tuomitaan henkilö, jota ei ole oikeudessa tuomittu. Toisaalta true crime voi

POLIISI | POLIISIN ERISTÄMÄ ALUE | POLIS | AVSPARRAT |

tuoda esiin uusia asioita. Esimerkiksi Tuomas Rimpiläinen teki Viking Sally -kirjaa varten tutkivaa journalismia ja kysyi kysymyksiä, joita poliisi ei ollut kysynyt.

– Varmaan näin on mahdollista saada selville asioita, joita poliisi ei välttämättä saa.

Deadline Kustannuksen toimitusjohtaja, rikostoi-
mittaja **Vera Miettinen** sanoo, että hyvä rikostarina
syntyy hyvistä lähteistä, ammattitaitoisesta tietojen
yhdistelystä ja faktantarkistuksesta. Monet lukijat
kertovat kiinnostuneensa siitä, miksi ihminen tekee
jotain niin kamalaa. Enemmän kiinnostavat syyt ja
ihmisen mielenmaisema kuin itse rikos.

Kun hän itse kirjoitti kirjaa suomalaisia järkyttä-
neestä Vilja Eerikan tapauksesta, hän ajatteli, että jos
edes yksi lapsi voisi pelastua tämän ansiosta, kirjalla
on merkitystä.

– Kirjassa en kuvaile henkirikosta, vaan se keskittyy
Vilja Eerikan elämään. Olen pohtinut, teinkö oikean
ratkaisun. Teko oli raaka ja julma. Ehkä suojelin lu-
kijaa. Mutta eihän se ole oikein. Meidän toimittajien
tehtävänä on kertoa suurelle yleisölle, mitä on tapah-
tunut: miksi ei kerrotaisi niin kuin asiat ovat oikeasti
tapahtuneet.

Rikostarinoita julkaistaessa on tärkeää suojata
omaisten ja uhrien yksityisyyttä. Suoraan kertominen
ja hienotunteisuus ovat joskus ristiriidassa, ja näitä
pitää Miettisen mukaan pohtia tapauskohtaisesti.

– Kirjat ovat kuitenkin turvallisin tapa kertoa ri-
koksista: ne on helpompi jättää lukematta kuin lööpit.

”MONET LUKIJAT KERTOAVAT
KIINNOSTUNEENSA SIITÄ,
MIKSI IHMINEN TEKEE JOTAIN
NIIN KAMALAA. ENEMMÄN
KIINNOSTAVAT SYYT JA
IHMISEN MIELENMAISEMA
KUIN ITSE RIKOS.”

Miettisen mukaan rikoksista pitää voida kertoa
myös kesken käsittelyn, kunhan termit ovat hallussa:
esimerkiksi puhutaan epäilystä rikoksesta, kun
kyseessä on vasta epäily. Hän uskoo, että rikollisten
tarinat voivat auttaa ymmärtämään rikosten yhteis-
kunnallisia taustoja.

– Uhrien omaiset on kuitenkin otettava huomioon.
On ollut keissejä, joissa tekijä on ilkkunut median
kautta. En päästäisi ääneen tekijää, joka ei kadu rikok-
siaan. *

TRUE CRIME VOI VALOTTAA MYSTEEREITÄ

Suosittu true crimen alalaji on epäselvien rikostapausten penkominen. Maailmalla on julkaistu dokumentteja ja podcasteja, jotka ovat vieneet tutkintaa eteenpäin, avanneet vanhoja mysteerejä ja jopa johan-
taneet syyttömänä tuomitun vapauttamiseen.

Ylen Viimeinen johtolanka -podcastin toimittaja **Marko Niemi** sai pari vuotta sitten nauhuriinsa ainutlaatuista aineistoa. Hän alkoi selvittää vanhaa henkirikosta, lukiolaistyttö **Sari Liinajarjan** tragediaa vuodelta 1987. Kun hän sai käsiinsä mit-
tavan esitutkinta-aineiston, hän löysi miehen, jota keskusrikospoliisi oli alkanut epäillä 2000-luvun alussa.

Niemi meni soittamaan ovikelloa. Yllättäen mies halusi avautua vanhoista

asioista. Hän ei tunnustanut tekoa, mutta kertoi olleensa uhrin kanssa tekemisissä katoamisiltana. Tutkinta käynnistyi jälleen.

– Olihan se rikostoi-
mittajan työvoitto.

Syyttäjä ei purkanut syyttämättä jättämis-
päätöstä, mikä oli odotettavissa. Pääsin
jutussa niin pitkälle kuin toimittajan kei-
noin voi päästä.

Toimittajalla ei ole pakkokeinoja, mutta poliisi välillä kommentoi, että hyvähän
teidän on: ei tarvitse ylittää esitutkintakyn-
nystä, vaan voitte mennä kysymään mitä
tahansa hölmöä keneltä vain.

– Näinhän se on. Joskus sattuu sitä,
että vuosienkin päästä joku haluaa avau-
tua.

On epätodennäköistä, että selvittämätön rikos ratkeaisi true crimen avulla. Rikos-

tarinat kuitenkin aktivoivat ihmisiä yhtey-
denottoihin. Myös tuleviin podcasteihin
Niemi liittää rikostutkijan numeron tämän
toiveesta.

– Se on hyvä vinkki muillekin poliiseille.
Poliisin ja median yhteistyö on mennyt
huonompaan suuntaan, ja poliisilta on
entistä vaikeampi saada tietoa.

True crimea erottaa rikosjournalismista
vahva näkökulma, mahdollisuus speku-
loida sekä fiktiosta tutut dramaturgiset
keinot, kuten cliffhangerit. True crimea
teki jo 60-luvulla **Truman Capote**, joka
kiinnostui Kansasissa tapetun perheen
mysteeristä.

– Hän lähti tutkimaan, kaivoi esiin kaikki
tapaukseen liittyvät ihmiset, poliisit ja naa-
purit. Vanha metodi toimii tänäkin päivänä.

POLIS

YRITYSVASTUUN TIENRAIVAAJA

Asianajaja Hanna-Mari Manninen on hakeutunut koko elämänsä ajan tehtäviin, joissa hän on voinut edistää vastuullista ja kestävästä ajattelua. Juristeilla on vastuullisuustyölle paljon annettavaa, hän sanoo.

TEKSTI TERO IKÄHEIMONEN // KUVAT ELINA MANNINEN

Monelle nuorelle 15-vuotissyntymäpäivä merkitsee oikeutta kuljettaa moottorikäyttöistä ajoneuvoa tieliikenteessä, mutta asianajaja **Hanna-Mari Manniselle** rajapyykki mahdollisti ensimmäisen hallituspaikan paikallisessa setlementtiyhdistyksessä Tampereella.

Sittemmin hallituspestejä on kertynyt pitkä lista: Ylva (ent. HYY Yhtymä), Partiosäätiö, Urheilun eettinen keskus SUEK, Suomen nuorisovaltuuskunta, Yhteistyö Allianssi, Hanasaaren ruotsalais-suomalainen kulttuurikeskus, Suomen UNICEF, UN Women Suomi...

Listaa voisi jatkaa, mutta tiivistetään se näin: Manninen on valittu lukuisiin hallitustehtäviin, joita yhdistää mahdollisuus yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen usein puheenjohtajan roolissa.

– Minun tapani viedä asioita eteenpäin on hallitustyö. Hyvä hallinto on kaikissa yhteisömuodoissa kriittinen menestystekijä. Päätösten kautta asioita saadaan eteenpäin, hän sanoo.

– Jos nyt en ihan rakasta, niin ainakin pidän kokouksista, kun ne ovat tehokkaita, hyvin johdettuja ja johtavat päätöksiin, joiden toimeenpanoa seurataan. Eriytyksen hienoa on, kun näkee, että omalla ammattitaidolla on annettavaa yhteisölle.

Tamperelaislähtöinen Manninen toimii nykyään asianajotoimisto Dittmar & Indreniuksen osakkaana ja vastaa yhtiön strategiseen neuvonantoon ja vastuullisuuteen liittyvistä palveluista.

”HYVÄ HALLINTO ON KAIKISSA YHTEISÖMUODOISSA KRIITTINEN MENESTYSTEKIJÄ. PÄÄTÖSTEN KAUTTA ASIOITA SAADAAN ETEENPÄIN.”

Ennen hakemistaan oikeustieteelliseen hän opiskeli yhteiskuntatieteitä, pääaineenaan kansainvälinen politiikka. Yhteiskuntatieteilijänä hän alkoi kuitenkin kaivata ”maailmojen syleilyn” sijaan konkreettisempia välineitä, joilla vahvistaa oikeudenmukaisuutta yhteiskunnassa ja maailmassa.

Tämän mahdollisuuden tuntui tarjoavan juristin ura. Se osoittautui oikeaksi valinnaksi Manniselle, ja vei hänet opiskeluaikana myös Helsingin yliopiston ylioppilaskunnan omistaman konsernin omistajahalintoon.

– Silloisen HYY Yhtymän hallituksen puheenjohtajuus sai minut kiinnostumaan liikejuridiikasta ja siitä, miten yritystoiminnan kautta voi edistää kestävästä kehitystä ja hyviä päämääriä.

– Siitä jäi kipinä yritysvastuuseen. ➔

VASTUULLISUUS ON YMMÄRRYSTÄ
OMAN TOIMINNAN VAIKUTUKSISTA – JA
LIIKETOIMINTAA

Vastuullisuudelle ei ole olemassa yhtä tyhjentävää määritelmää. Hanna-Mari Manninen kehottaakin pohtimaan sen määritelmää itse: mitä vastuullisuus tarkoittaa juuri minulle tai meidän yhteisöllemme?

– Kun puhutaan yritys vastuusta, niin ajattelen, että ytimeltään se on vastuuta toiminnan vaikutuksista ympäristöön ja yhteiskuntaan. Yksittäisten termien sijaan tärkeämpää on, minkälaisia tavoitteita toiminnalla edistetään. Avain on kestävä kehitys.

Kuluneiden kymmenen vuoden aikana ovat astuneet voimaan niin Pariisin ilmastopöytäkirja (2015) kuin YK:n kestävä kehityksen tavoitteetkin (2015).

Myös yrityksiä velvoittava sääntely on lisääntynyt. Moni vastuullisuuteen liittyvä asia, joka oli ennen vapaaehtoista, on nyt pakollista. Laajasti yrityksiin ja rahoitusmarkkinoihin ovat vaikuttaneet ennen kaikkea EU:n taksonomia-asetus (2020), tiedonantoasetus (SFDR, 2019) ja kestävyysraportointidirektiivi (CSRD, 2022).

Viimeisin merkittävä ja parhaillaan Suomessakin implementoitavana oleva direktiivi on niin sanottu yritys vastuudirektiivi (CSDDD, 2024), joka velvoittaa yritykset hallinnoimaan toimintansa haitallisia ympäristö- ja ihmisoikeusvaikutuksia.

Sääntelyyn sisältyy mahdollisuus siviilioikeudelliseen korvausvastuuseen, jos yritys ei ole toiminnallaan huolellisuusvelvoitteensa mukaisesti itse tai toimintaketjussaan.

”KUN PUHUTAAN YRITYS-
VASTUUSTA, NIIN AJATTELEN,
ETTÄ YTIMELTÄÄN SE ON
VASTUUTA TOIMINNAN
VAIKUTUKSISTA
YMPÄRISTÖÖN JA
YHTEISKUNTAAN.”

Olellaista on ymmärtää, että arvoketjuakin hallitaan kuitenkin perinteisin juridisin keinoin: sopimuksin. Vastuullisuustyö onkin yhä enenevässä määrin myös sopimusjuridiikkaa – eli juristien leipätyötä.

– EU:n yritys vastuudirektiivin myötä yrityksille tulee käytännössä uusia sopimusoikeudellisia velvoitteita. Asianajajienkin täytyy auttaa asiakkaita hahmottamaan entistä paremmin, mistä esimerkiksi raaka-aineita hankitaan, ja kuinka sopimus kumppaneita hallitaan.

– Vaikka yritys vastuudirektiivi koskee vain isoja yrityksiä, sen vaikutukset ketjuuntuvat pienempiinkin yrityksiin, jotka toimivat isojen kumppaneina.

Vastuullisuuteen liittyvää sääntelyä tulee nyt runsaasti yritysten suuntaan jo olemassa olevan sääntelyn päälle. On puhuttu jopa jonkinlaisesta sääntelyhyökkäyksestä.

henkilö kuvassa

➔ –Juristin näkökulmasta tämä tarkoittaa sitä, että työt eivät lopu kesken. Uusi sääntely pitää vain ottaa yrityksissä pala kerrallaan haltuun ja liittää laajempaan kontekstiin. Meidän asiantuntijoiden tehtävä on tässä heitä auttaa.

–Lisäksi monet liikejuridiikan toimeksiannot, kuten energia-alan transaktiot, liittyvät jo suoraan substanssiltaan kestävyteen ja vihreään siirtymään.

Yritykset ovat vastuullisuustyössä hyvin erilaisissa vaiheissa: on edelläkävijät, jälkijunassa tulevat ja välissä suuri määrä yrityksiä, jotka kokevat vastuullisuusteemat tärkeiksi, mutta ovat vasta kehittämässä toimintaansa vastuullisempaan suuntaan.

Yksi esimerkki Mannisen vastuullisuuteen liittyvästä toimeksiantotyöstä on yritysjohton koulutus. Manninen kollegoineen auttaa asiakkaitaan ymmärtämään, mitä on strateginen vastuullisuus, miten yhtiön hallitus voi ottaa haltuun juridisen vastuullisuuden ja varmistua siitä, että uudet käytännöt otetaan käyttöön koko yrityksessä.

Toisin sanoen: miten vastuullista liiketoimintaa johdetaan.

Vaikka sääntelyn määrä ja muutoksen nopeus voivat tuntua joistakin ylitsepääsemättömän suurilta, Hanna-Mari Manninen näkee, että vastuullisuuteen liittyy ennen muuta runsaasti mahdollisuuksia menestyville liiketoiminnalle.

–Tuntuu, että olen nyt unelmatyössä asianajajana, kun pääsen auttamaan yrityksiä luomaan kestävää kestävää ja parhaimmillaan aidosti uudistavaa eli regeneratiivista liiketoimintaa – ja vieläpä yritykselle kannattavalla tavalla.

–On upea nähdä, kun niin juristit kuin johdon ammattilaisetkin ottavat vastuullisuuden osaksi omaa ammattitaitoaan ja yrityksen kaikkea päätöksentekoa.

ASIANAJOALAN VASTUULLISUUDESSA MENTY OIKEAAN SUUNTAAN

Myös asianajoalan omasta vastuullisuudesta on viime vuosina herätty keskustelemaan. Asianajajaliitto lanseerasi vuonna 2022 Oikeus jaksaa -kampanjan, joka kannusti asianajotoimistoja huolehtimaan työntekijöidensä työhyvinvoinnista.

Hanna-Mari Mannisen mukaan näissä tärkeissä teemoissa on menty viime vuosina vahvasti eteenpäin.

–Nykyisin halutaan, että työelämä on balanssissa. Uusi sukupolvi kirittää muutosta, mutta myös vanhemmilla toimijoilla on vahva tahto löytää uusia ratkaisuja esimerkiksi yrityskulttuurin, monimuotoisuuden, tekoälyn ja hybridityöskentelyn avulla. Suunta on selvästi hyvä.

Parannettavaa löytyisi Mannisen mukaan siitä, miten vastuullisuuden eri ulottuvuudet saatetaan osaksi

”ASIANAJAJILLA ON MAHDOLLISUUS PROFILOITUA VASTUULLISUUDESSA HYVIN KORKEALLE YHTEISKUNNASSA.”

toimiston arkea, ja tasa-arvoa edistetään entistä tehokkaammin myös johtopaikoilla. Naisosakkaita on asianajotoimistoissa edelleen vähän.

Lisäksi vastuullisuudesta tulisi rakentaa enemmän toimeksiantoja. Edelläkävijät ovat asianajoalallakin nähneet vastuullisuudessa bisnespotentiaalia jo pitkään.

Manninen näkee asian myös koko alan maineiksymyksenä: mitä useampi asianajaja puhuu vastuullisuudesta ja tekee siitä liiketoimintaa, sitä parempi kaikille.

–Ajattelen, että vastuullisuuskysymyksissä olemme ennen muuta kollegoita, emme kilpailijoita. Asianajajilla on mahdollisuus profiloitua vastuullisuudessa hyvin korkealle yhteiskunnassa.

ASIANAJAJA TARVITSEE

VASTUULLISUUDEN YLEISSIVISTYSTÄ

Asianajajille vastuullisuuden alati kasvava merkitys tarkoittaa usein tarvetta päivittää myös omaa osaamista. Uuteen vastuullisuussääntelyyn liittyen on tarjolla erilaisia koulutuksia, joiden avulla voi päivittää tietonsa esimerkiksi kestävyysraportoinnista.

Uusi sääntely tulee kuitenkin ymmärrettäväksi vasta, kun se liitetään osaksi laajempaa oikeudellista kontekstia. Esimerkiksi osakeyhtiölaki ja yhtiöoikeudellinen vastuu ovat relevantteja myös raportoinnin kannalta.

Kaikille oikeudenaloille on yhteistä, että asianajajan täytyy pystyä puhumaan samaa kieltä asiakkaan kanssa myös vastuullisuuskysymyksissä.

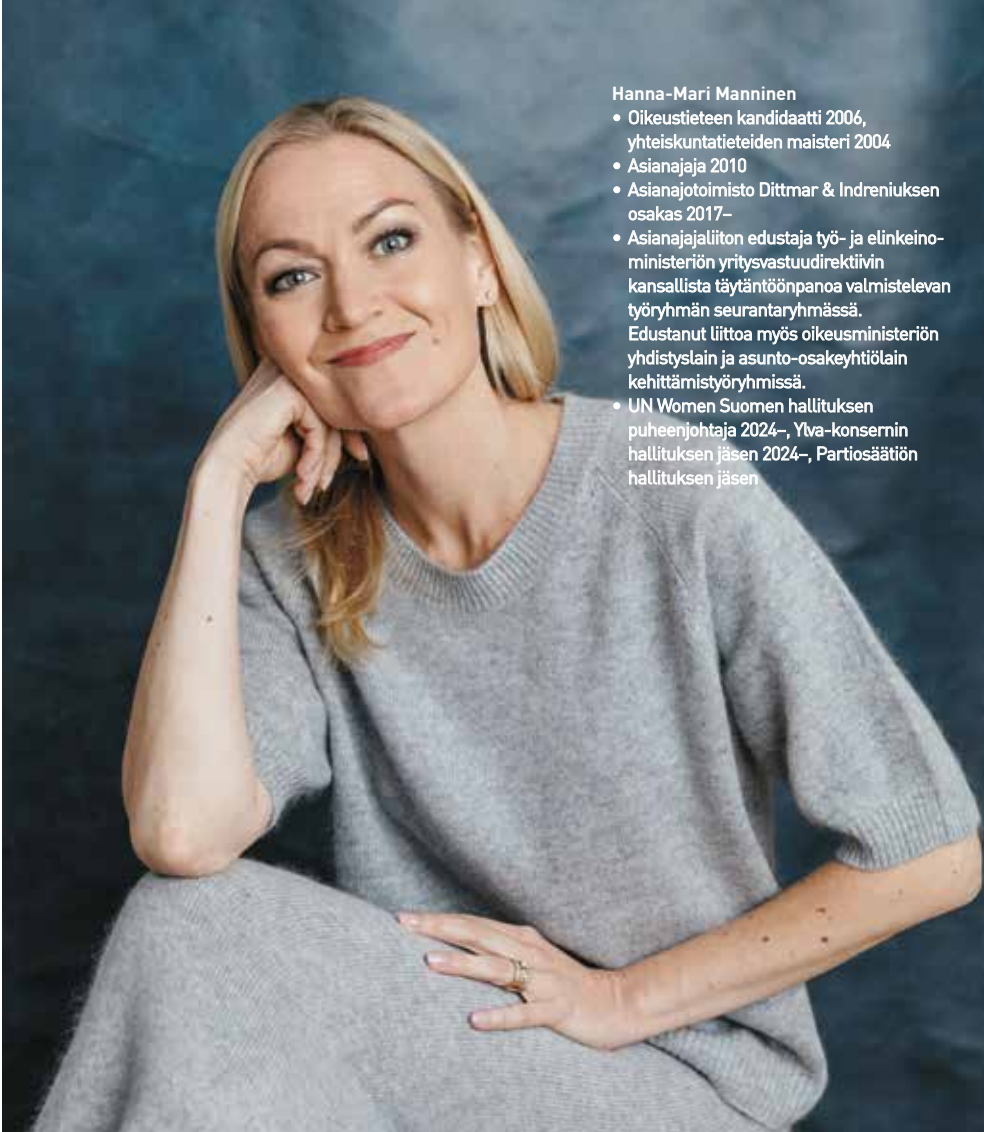
–Tarvitsemme kaikki kestävyden yleissivistystä ja sen oivaltamista, että olemme muutoksentekejiä, Manninen painottaa.

Hän muistuttaa, että asianajajilla on valtavasti asiantuntemusta ja sitä kautta valtaa.

Riippumattomuus on asianajajuuden ydinarvoja, mutta se ei tarkoita, etteikö asianajaja voisi vaikuttaa paremman yhteiskunnan ja maailman luomiseksi myös arkisten toimeksiantojen ulkopuolella.

–Kaikesta ei tarvitse huutaa, mutta vahvasti kannustan käyttämään omaa ääntään tärkeäksi kokemiansa asioiden edistämiseksi. *

henkilö kuvassa

Hanna-Mari Manninen

- Oikeustieteen kandidaatti 2006, yhteiskuntatieteiden maisteri 2004
- Asianajaja 2010
- Asianajotoimisto Dittmar & Indreniuksen osakas 2017–
- Asianajajaliiton edustaja työ- ja elinkeinoministeriön yritysvaluudirektiivin kansallista täytäntöönpanoa valmistelevala työryhmän seurantarvymässä. Edustanut liittoa myös oikeusministeriön yhdistyslain ja asunto-osakevhtiölain kehittämistyöryhmissä.
- UN Women Suomen hallituksen puheenjohtaja 2024–, Ylva-konsernin hallituksen jäsen 2024–, Partiosäätiön hallituksen jäsen

LUOTTAMUSTEHTÄVÄT TAPA LUODA HYVÄÄ YHTEISKUNTAAN

Asianajaja **Hanna-Mari Manninen** näkee luottamustoiminnan tapana antaa takaisin yhteiskunnalle, joka on mahdollistanut hänelle laadukkaan koulutuksen.

Manninen kehottaa muitakin haastamaan itseään, olisiko arjessa tilaa ja mahdollisuutta tehdä esimerkiksi vapaaehtoistyötä tai osallistua muuhun luottamustoimintaan.

– Onko minulla jokin asia, jota haluan yhteiskunnallisesti edistää? Tai onko minulla sellaista asiantuntemusta, josta

voisi hyötyä muuallakin kuin puhtaasti asiakastyössä? hän kehottaa pohtimaan.

Manninen painottaa, että toiminta voi olla hyvin pienimuotoistakin. Aina ei tarvitse sitoutua hallitustyöhön, vaan esimerkiksi oman oikeudenalan asiantuntijakirjoitus voi olla tehokas tapa viedä asioita eteenpäin.

Myös Asianajajaliiton luottamustehtävät tai asianajotoimistojen pro bono-kumppanuudet tarjoavat mahdollisuuden auttaa asiantuntemuksellaan.

– Minuuteillakin on merkitystä. Mutta

halun pitää lähteä itsestä, muuten toiminta jää päälle liimatuksi.

Manninen tunnistaa ajankäytön haasteet. Arvokasta on sekini, että voi auttaa muita eteenpäin ja vastuullisiin tehtäviin. Hän itse keskustelee yhteiskunnallisista asioista myös 9- ja 5-vuotiaiden lastensa kanssa.

– Oikeastaan tärkein vaikuttamisen paikkani taitaa nykyisin olla aamiais-pöytä. Meille tulee edelleen paperinen Helsingin Sanomat, jota yhdessä aamuisin luemme.

Tuomioistuinten ilmoituksista vireille tulevat valvonta-asiat

1. ASIANAJAJA EROTETTIIN ASIANAJAJALIITOSTA EHDOLLISEN VANKEUSRANGAISTUKSEN VUOKSI

Käräjäoikeus oli toimittanut valvontalautakuntaan oikeudenkäymiskaaren 15 luvun 10 a §:n mukaisen ilmoituksen, jonka mukaan asianajaja oli tuomittu ehdolliseen vankeusrangaistukseen. Hovioikeus oli tuominnut asianajajan kolmesta laittomasta uhkauksesta, kotirauhan rikkomisesta, ampuma-aserikoksesta sekä ampuma-aserikkomuksesta yhteiseen neljän kuukauden ehdolliseen vankeusrangaistukseen.

Koska asianajaja oli tuomittu rangaistukseen rikoksista, joista voitiin jo yksistään määrätä kurinpidollisena seuraamuksena erottaminen, ja koska asianajajan menettely oli ollut omiaan alentamaan asianajajakunnan arvoa, valvontalautakunta katsoi asiassa olleen asianajajista annetun lain 7 §:n 3 momentissa tarkoitettuja raskauttavia seikkoja, joiden vuoksi asianajaja oli tullut erottaa Suomen Asianajajaliiton jäsenyydestä päätöksen tultua lainvoimaiseksi.

Erottaminen.

3. ASIANAJAJA SAAPUI PÄÄKÄSITTELYYN PÄIHITYNEENÄ

Käräjäoikeuden ilmoituksen mukaan puheenjohtaja oli ennen rikosasian pääkäsitteilyn alkamista päättänyt, että pääkäsitteilyä ei voida aloittaa asianajajan huoventisuuden takia. Syyttäjää oli ennen istunnon alkamista ottanut yhteyttä puheenjohtajaan ilmoittaen epäilevänsä asianajajan olevan päihtynyt. Asianajaja oli muun muassa tuoksunut alkoholille ja nukahtanut odotustilaan.

Valvontalautakunnalla ei ollut aihetta kyseenalaistaa käräjäoikeudessa tehtyä arviota asianajajan kyvystä hoitaa tehtävänsä pääkäsitteilypäivänä. Asianajajan olisi unettomuutensa, lääkityksensä ja muiden esiintymiseensä vaikuttavien seikkojen perusteella tullut ymmärtää, ettei ollut työkykyinen. Asianajajan menettely oli ollut omiaan alentamaan asianajajakunnan arvoa ja vähentämään luottamusta asianajajakuntaan. **Varoitus.**

2. ASIANAJAJA LAIMINLÖI YHTEYDENOTTOIHIN VASTAAMISEN

Asianajaja oli toiminut avustajana riita-asiassa käräjäoikeudessa. Käräjäoikeuden ilmoituksen mukaan asianajajalla ja hänen päämiehellään oli sovittu tapaaminen toimistolla, mutta asianajaja ei ollut ollut paikalla. Päämiehen mukaan asianajaja ei ollut avannut toimistonsa ovea eikä vastannut puhelimeen. Päämies ei ollut saanut yhteyttä asianajajaan puhelimitse ennen valmisteluistuntoa. Asianajajan toiminnan vuoksi päämies oli ilmoittanut kärjätuomarille avustajaa kohtaan syntyneestä luottamuspulasta ja halustaan vaihtaa avustajaa. Kärjätuomari oli yrittänyt tavoittaa asianajajaa puhelimitse ja sähköpostitse, mutta tämä ei ollut vastannut kärjätuomarin yhteydenottoihin. Valmisteluistunto oli jouduttu perumaan.

Asianajaja myönsi, että oli laiminlyönyt tapaamisen ja yhteydenottoihin vastaamisen. Vastaaminen olisi kuvatuissa olosuhteissa ollut ilmeisen tarpeellista ja asianajajan oli täytynyt ymmärtää se. **Huomautus.**

”

Valvonta-asioita tulee tasaisesti vireille myös tuomioistuinten ilmoitusten kautta. Mikäli asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja asetetaan esiintymiskieltoon, tulee tuomioistuimen ilmoittaa päätöksestään valvontalautakunnalle. Esiintymiskiellon suhteen tuomioistuimen ilmoitusvelvollisuus on ehdoton. Sen lisäksi, jos joku edellä mainituista avustajista menettelee muutoin velvollisuuksiensa vastaisesti, tuomioistuin voi ilmoittaa menettelyn valvontalautakunnan käsiteltäväksi. **valvontaratkaisut.fi.**

Suvi Vekki
vt. valvontayksikön
päälikkö

Koe upea IGLUX- elämys

**Nukahda tähtitaivaan
alla ja herää merelliseen
auringonnousuun.**

Varaa nyt unohtumaton
IGLUX-kokemus sisältäen
ylellisen iglun hotellin laiturilla
sekä Deluxe-huoneen kaikilla
mukavuuksilla. Lue lisää:
igluxperience.fi

Tuulahdus merellistä
luksusta sunnuntaihin:

**RAVINTOLA MERITORPAN
KLASSINEN BRUNSSI**

54,90

Varaukset **quandoo.fi**

Hilton

HELSINKI KALASTAJATORPPA

Palstalla tutustutaan Asianajaliiton paikallisosastoihin. Vuorossa on Helsingin Asianajajayhdistys.

Pääkaupunkiseutu tarjoaa mahdollisuuksia erikoistua

Helsingin seudulla asianajajan on mahdollista erikoistua hyvin pitkälle omalla oikeudenalallaan. Huolta aiheuttaa paikalleen jämähtänyt oikeusapupalkkion taso.

TEKSTI TERO IKÄHEIMONEN // KUVAT SHUTTERSTOCK JA SUSANNA KEKKONEN

Helsingin Asianajajayhdistys HAY on Asianajaliiton paikallisosastojen joukossa omaa luokkaansa.

Osaston alueella sijaitsee kolme Suomen neljästä suurimmasta kaupungista, ja jäseniä yhdistyksellä on yli 1 500, kun koko Suomessa on noin 2 300 asianajajaa. Asianajaliiton valtuuskunnan 68 jäsenestä yli 50 toimii HAY:n alueella.

– Meidän jäsenten ääni on hyvin esillä liiton arjessa. Siitä halutaan tieteenkin pitää kiinni, mutta tärkeä tehtävämme on myös yhteistyö sidosryhmien, erityisesti tuomioistuinten kanssa, sanoo HAY:n puheenjohtaja **Katja Halonen**.

Pääkaupunkiseudulle ominaista on asianajotoimistojen monimuotoisuus. Helsingin keskustasta löytyvät Suomen suurimmat ja tunnetuimmat asianajotoimistot, mutta toisaalta pk-seudulla toimii runsaasti pieniä, yhden tai muutaman hengen yrityksiä.

”MEIDÄN JÄSENTEN ÄÄNI ON HYVIN ESILLÄ LIITON ARJESSA.”

Helsingissä asianajajat voivat erikoistua hyvinkin erityiseen oikeudenalaa, esimerkiksi verotukseen. Mutta mitä kauemmas Esplanadilta mennään, sitä enemmän asianajajien arki muistuttaa mitä tahansa suomalaista paikkakuntaa: suurin osa advokaateista tarjoaa yleisjuridiikan palveluja.

Pääkaupunkiseudun asukasmäärä kasvaa vuosittain noin 20 000 henkilöllä, joten töitä asianajajille riittää jatkossakin. Iso huoli liittyy kuitenkin oikeusapupalkkioiden matalaan tasoon, Katja Halonen kertoo. ➡

*Helsingin
Asianajajayhdistys*

26

KUNTA

1 551

JÄSENTÄ
(16.10.2024)

131

UUTTA JÄSENTÄ
VUONNA 2023

HAY:n sihteeri Henrietta Remander (vas.) ja puheenjohtaja Katja Halonen Helsingin Vanhalla ylioppilastalolla, jossa järjestetään HAY:n vuoden päätapahtuma: suosittu joululounas.

➤ – Viimeisen kymmenen vuoden aikana asianajotoimistojen kustannukset ovat nousseet voimakkaasti, mutta oikeusapupalkkion määrä on pysynyt samana. Pääkaupunkiseudulla tilanne on erityisen haastava, sillä kustannukset ovat muuta maata korkeammat. On aito ja vakava huoli, pystyvätkö asianajajat hoitamaan oikeusapujuttuja enää.

Helsingin Asianajajyhdistyksen jäsenistä yli 20 prosenttia on yli 70-vuotiaita, joten lähivuosina useampi sata pääkaupunkiseudulla toimivaa asianajajaa eläköityy. HAY:n sihteerin **Henrietta Remanderin** mukaan myös tekoäly muokkaa tulevaisuuden työmarkkinoita pääkaupunkiseudulla.

– Muutaman vuoden päästä voi olla haaste, että tekoäly korvaa osittain juristitasoisia töitä. Olemme pitäneet omassa toimistossamme silmällä, mitä tekoälyllä pystyy tekemään. Ihmisen tarkistusta tarvitaan vielä, eikä tekoäly tietenkään korvaa kommunikaatiota asiakkaan kanssa, mutta tekoäly voi jo nyt käyttää apuna monessa tehtävässä, Remander sanoo.

”MYÖS TEKOÄLY MUOKKAA TULEVAISUUDEN TYÖMARKKINOITA PÄÄKAUPUNKISEUDULLA.”

AVOINTA KESKUSTELUA TUOMIOISTUINTEN KANSSA

Helsingin Asianajajyhdistys järjestää vuosittain käräjäoikeuden ja hovioikeuden kanssa yhteistyötilaisuuksia, joissa keskitytään vuorollaan yhteen prosessin osa-alueeseen. Tällaisia ovat olleet muun muassa valmistautuminen hovioikeuden käsittelyyn, salassapitopyynnöt ja asiamiehen vaihto kesken prosessin.

Tilaisuuksissa asianajajat ja tuomioistuimen edustajat pääsevät keskustelemaan ja jakamaan ajatuksia. Tämä on tarpeen, sillä jonkin tietyn prosessin osa-alueen säännöt voivat olla suppeat ja käytäntö vaihtelevaa.

Tilaisuudet ovat suosittuja. Asianajajien 80–100 hengen maksimiosallistujamäärä on usein täyttynyt.

– Asianajajille tilaisuudet selventävät, miten asia nähdään pöydän toisella puolella, Katja Halonen sanoo.

HAY on myös aktiivinen järjestämään koulutuksia, joita on tarjolla jäsenille lähes joka kuukausi. Kalenterissa siintää oppia niin julkisista hankinnoista kuin oikeusturvavakuutuksistakin. Sisällöissä pyritään huomioimaan jäsenistön toiveet.

–Järjestämme koulutuksia eri oikeudenaloilta, ja pyrimme aina keskittymään substanssiin mahdollisimman syvällisesti. Haluamme, että kustannusten puolesta pienilläkin asianajajatoimistoilla on mahdollisuus osallistua koulutuksiin.

LUOTTAMUSTOIMINTA TUO

KAIVATTUA VAIHTELUA ARKEEN

Helsingin Asianajajayhdistyksen puheenjohtaja Katja Halonen on lähtöisin Sodankylästä. Hän on siirtynyt vuonna 2014 asianajoalalle tilintarkastusmaailmasta. Asianajajaksi hänet hyväksyttiin vuonna 2017. Tällä hetkellä hän toimii yrittäjänä Auroralaw-asianajotoimistossa hoitaen pääasiassa työoikeuteen ja riidanratkaisuun liittyviä toimeksiantoja. Luottamustoiminta on Haloselle tapa kuulua yhteisöön ja tutustua toisiin asianajajiin.

– Näen että puheenjohtajana on mahdollisuus kehittää yhdistyksen toimintaa ja vaikuttaa myös koko asianajojalan kehitykseen.

Henrietta Remander puolestaan on kulkenut Porin kautta Turkuun opiskelemaan, ja valmistui sieltä oikeustieteellisestä vuonna 2015. Asianajajatutkinnon hän suoritti vuonna 2020. Nyt Remander toimii yhtiöoikeuden ja transaktioiden parissa Nordia Law-asianajotoimistossa.

HAY:n sihteerinä hän hoitaa yhdistyksen arkisia asioita: jäsenhakemusten prosessointia, hallituksen kokousten valmistelua, sähköpostiin vastaamista ja muita käytännön järjestelyjä.

– Sihteerin tehtävä tuo kivaa vastapainoa juridiikalle, jota muuten päivätyössä tekee. Yhdistyksen toiminnassa pysyy ajan hermolla siitä, mitä oman alan sisällä tapahtuu.

HAY:n väellä intoa riittää järjestää erilaisia vapaa-ajan tapahtumia kukkkranssipajasta talviseen uinti-tapahtumaan Allas Sea Poolilla. Yhdistyksen syysmatkalle Italian Bolognaan osallistui tänä syksynä lähes 30 asianajajaa.

Vuoden kohokohta on Vanhalla ylioppilastalolla marraskuun lopussa järjestettävä joululounas, johon odotetaan 650 osallistujaa. Tilaisuudessa julkistetaan HAY:n Vuoden asianajaja -palkinnon saaja, kuunnelaan juhlapuheita – ja nähdäänpä lavalla asianajajien oma bändikin.

– Tapahtuma myydään tänäkin vuonna loppuun, Katja Halonen lupaa. *

KOLUMNI

Palstalla vaihtuvat kirjoittajat ottavat kantaa oikeuspolitiikan ajankohtaisiin teemoihin.

Oikeuslaitostyöryhmän ehdotukset lausunnolla

Valtioneuvosto julkaisi vuoden 2022 lopussa ensimmäisen oikeudenhoidon selonteon, jonka seurauksena asetettiin Oikeusvaltion takeet ja oikeuslaitoksen kehittäminen -työryhmä, nykyiseltä nimeltään oikeuslaitostyöryhmä. Se asetti kuusi alatyöryhmää, joiden tehtäväksi tuli muun muassa laatia ehdotuksia tarkempaa selvitystä varten. Asianajajaliitto on päätyöryhmän lisäksi laajasti edustettuna alatyöryhmissä sekä erillistyöryhmänä toimivassa oikeuslaitoksen riippumattomuuden perustuslaillisia takeita selvittävässä ryhmässä, jonka muistio saapuu kommenteille myöhemmin.

Ehdotukset on nyt julkaistu. Niiden suurta mittakaavaa ja merkitystä kuvaa se, että ehdotuksia perusteluineen syntyi yhteensä 168 ja lausuntopyyntö lähetettiin 580 taholle. Myös komissio on huomoinut työryhmän vuoden 2024 oikeusvaltioreportissaan, jossa suositeltiin jatkaamaan oikeuslaitostyöryhmän työtä riippumattomuuden vahvistamiseksi ja oikeussuojan laadun parantamiseksi.

Ehdotukset koskevat laajasti rikos-, siviili-, hallinto- ja erityistuomioistuinten asioita, täytäntöönpanoa ja ulosottolaitosta sekä oikeudellista neuvontaa ja avustamista. Tätä tekstiä kirjoittaessa oikeudelliset asiantuntijaryhmämme valmistelevat erikoisaloillaan perusteellisia lausuntoja toimenpide-ehdotuksista. Kattava lausuntomme on julkaistu Asianajajaliiton verkkosivuilla. Suosittelemkin tutustumaan näkemykseemme suomalaisen oikeudenhoidon kehittämisestä!

Jonni Veikkonen

juristi, oikeuspolitiikka ja kansainväliset asiat
Suomen Asianajajaliitto

Tosissaan mutta kepeällä twistillä

Asianajajatutkintoa suorittavat harjoittelevat oikeusprosessia kuvitteellisen tapauksen avulla. Juli Mansnérukselle ja Mia Kavastolle käsikirjoittaminen on inspiroivaa työtä.

TEKSTI TERHI HAUTAMÄKI // KUVITUS SHUTTERSTOCK

Artsi ja Inkeri ovat eronneet, ja heidän välillään muhii riita. Artsi on mielestään saanut käyttöoikeuden Inkerin huvilaan ja haluaa käydä siellä edelleen. Inkeri haluaa irti alkoholisoituneesta eksästään ja jatkaa uuden miehensä kanssa eteenpäin.

Artsi ja Inkeri ovat keksittyjä hahmoja. Heidän riitaansa ratkotaan asianajajatutkinnon oikeudenkäyntiosassa. Osallistujat käyvät läpi kuvitteellisen oikeusprosessin: laativat haasteen ja vastauksen, suunnittelevat todistelun ja hoitavat oikeudenkäynnin. Kukin saa olla sekä kantajan että vastaajan roolissa.

– Oikeudellisten kysymysten ei ole tarkoituksena hankalia. Niissä pitää kuitenkin olla tulkinnanvara, jotta tapaus on mielenkiintoinen prosessoida puolin ja toisin, ja molemmat osapuolet pystyvät harjoitteluun oikeudellista argumentointia ja kirjelmointia, sanoo asianajaja, OTT **Juli Mansnérus**, joka käsikirjoittaa tapauksia asianajaja **Mia Kavaston** kanssa.

Joskus ideat syntyvät ajankohtaisista aiheista. Pandemian aikana käsikirjoittajat suunnittelivat tapauksen, joka käsitteli liiketilan vuokrasopimusta yllättävässä tilanteessa. Viime kevään tapauksessa varakas pariskunta oli tilannut 65 000 euron jouludinnerin. Juhlafirma väitti, että seurue oli humalassa oksennellut ja käyttäytynyt huonosti, kun taas pariskunnan mukaan osterit olivat aiheuttaneet ruokamyrkytyksiä.

– Vaikka harjoitustapauksia hoidetaan tosissaan, niissä voi toisinaan olla humoristisia elementtejä ja pientä kepeää twistiä. Ne ovat harjoituksia, joissa ollaan kaikki oppimassa avoimin mielin, Mansnérus sanoo.

SOVELTAVAAN SUUNTAAN

Asianajajatutkinto on kehittynyt vuosien varrella. Oikeudenkäyntiosan lisäksi myös kirjallista koetta on viety soveltavaan suuntaan.

Oikeudenkäyntiosaa järjestetään kaksi kertaa vuodessa. Siihen kuuluu noin 10 viikkoa etäopiskelua. Oikeudenkäyntiharjoitus järjestetään pienryhmissä Teamsissa koko päivän kestävässä sessiossa.

– Ideana ei ole tyytää osallistujia olemaan kovia oikeudenkäyntiavustajia, vaan aidosti käydä prosessia läpi: millaisia asioita pitää ottaa huomioon, Mia Kavasto sanoo.

Taustatarinoissa he pyrkivät jäljittelemään elävää elämää. Asianajotyö alkaa tyypillisesti sen perkaamisesta, mistä on kyse. Pitää tunnistaa asian kannalta olennainen ja epäolennainen.

– Asiakas saattaa käydä läpi puoli elämäänsä, ja asianajajan pitää siitä välistä onkia, mitä ihminen haluaa ja mikä riita on kyseessä, jos on, Kavasto sanoo.

Kavasto toimii asianajajan työsä lisäksi teatterialalla, ja käsikirjoittaminen on tuttua työtä. Hän on käsikirjoittanut myös asianajajatutkinnon seminaaripäivään Tapaohjefarssi-näytelmän. Se kertoo keissistä, joka sujuu monin tavoin surkeasti. Osallistujien pitää tunnistaa, mitä tapaohjeita asianajaja rikkoo.

OSALLISTUJIA MONELLA KOKEMUKSELLA Oikeudenkäyntiosan laatiminen on tekijöilleen inspiroivaa.

– Sain mahdollisuuden suorittaa yliopisto-opettajan opinnot väitelyäni. Sittemmin on ollut erittäin innostavaa päästä auttamaan alalle tulevia kollegoja asianajajaksi kasvun polulla. Samalla olen päässyt kehittymään aikuispedagogiikan osajana, Mansnérus kertoo.

Vaikka tapauksista tehdään yksinkertaisia, oikeudellisista kysymyksistä syntyy aina erilaisia tulkintoja: sellaisiakin, joita käsikirjoittajat eivät olisi tulleet ajatelleeksi.

Asianajajatutkintoa suoritetaan hyvin eri taustoilla. Osa on tehnyt pitkään töitä esimerkiksi lakiasiantoimistossa. Heillä voi olla jopa vuosikymmenten kokemus oikeudenkäynneistä. Toiset ovat vasta suorittaneet oikeusnotaarivaiheen, eikä heillä ole oikeudenkäynnistä paljonkaan tietoa. Erilaiset osallistujat tarvitsevat hyvin erityyppistä palautetta.

– Joltakin osallistujalta saattaa tulla 20 sivun juriidisesti älyttömän tiukka haaste tai vastine, kun taas joku on osannut kirjoittaa kolme riviä. On vaihtelevaa ja hauskaa kouluttaa eri vaiheissa olevia kollegoita, Kavasto sanoo. *

ASIANAJAJATUTKINTO LYHYESTI

- Suomen Asianajajaliiton järjestämän asianajajatutkinnon suorittaminen on yhtenä edellytyksenä, jotta voi tulla hyväksytyksi Asianajajaliiton jäseneksi ja saada näin oikeuden käyttää asianajajan ammattinimikettä.
- Myös muut kuin asianajajaksi haluavat juristit voivat suorittaa tutkinnon

täydennyskoulutuksena.

- Asianajajatutkinnon suorittanut saa oikeudenkäyntiavustajaluvan ilman työkokemusta, jos luvan muut edellytykset täyttyvät. Luvan myöntää oikeudenkäyntiavustajalautakunta.
- Asianajajatutkinto koostuu kolmesta osasta: kirjallisesta kokeesta, eetti-

sestä osasta ja oikeudenkäyntiosasta. Muut osat suoritetaan verkossa, mutta oikeudenkäyntiosaan kuuluu yksi seminaaripäivä Helsingissä. Suorittaminen maksaa yhteensä 1 635 euroa.

- Asianajajatutkinnon tai sen osan hyväksytyt suoritus ei vanhene.

TORSTAI 10.10.2024

- 6.30** Herätys. Silmät ristissä kohti päivän ensimmäistä etappia. En ole aamuihminen, ja harkitsinkin, voinko sitoutua joka torstaiaamuiseen toimintaan, nimittäin...
- 7.15** BNI Joensuu Tuohi -ryhmän kokous! Minut kutsuttiin tuoreena yrittäjänä vierailemaan ryhmässä, ja pian sen jälkeen teinkin päätöksen hakeutua mukaan toimintaan. Olen kollegalta kuullut hyviä kokemuksia verkoston kautta siunaantuneista työmahdollisuuksista.
- 9.15** Kokouksesta kohti kotia, josta kiireen vilkkaa keskustaan pienelle toimistolleni, jonne on aina yhtä mukava tulla. Toimisto on kalustettu vanhoilla huonekaluilla, joista rakkaimpina uudelleen verhoiltu mummolan nojatuoli. Tykkään istuttaa asiakkaan sohvalle ja itse istua nojatuolissa. Asetelma on minusta miellyttävämpi verrattuna pöydän molemmin puolin istumiseen.
- 10.00** Edunvalvonta-asiakaspariskunta. Toisen todistajan ongelma on pitkälti ratkaistu seinän takana liiketilaansa pitävän mainion ompelijan **Anna-Kaisa Soivuoren** ystävällisellä avustuksella. Lounas rakkaan ystävän **JOA, AA Tuija Valmarin** kanssa.
- 12.00** Teams-neuvottelu yritysasiakkaan kanssa, minkä jälkeen juttuun perehtymistä.
- 13.30** Läppäri reppuun ja iltapäiväteelle kauppahalliin. Tamperelaistunut kollega heittää perintöoikeudellisella pätkällä, ja viestittelemme siihen liittyen. Lähetelen sähköposteja ja tiiraillen erinäisiä verottajan ohjeita. Vastaan kollegan puhelun, kun arvasin, että kyseessä on vain lyhyt ilmoitus yhteisen juttumme jatkokon liittyen.
- 15.00** Aloitan edelleen kahvilan sohvalle istuen luonnostelemaan isyydenvahvistuskannetta. Siirryn takaisin toimistolle tuskastuttuani tiirailemaan useita eri tiedostoja yhtä aikaa läppärin näytöltä.
- 16.45** Kyytini ilmoittaa viestillä, että on tulossa hakemaan minua toimistolta. Kotona tajuan, että unohdin ennen kotiin lähtöä lähettää päämiehelle katsottavaksi juuri tekemäni kanneluonnoksen. Läppäri vielä tulille siis ja luonnosta lähettämään. Sen jälkeen saa riittää tältä päivältä.

Viivi Juka-Lipo, Joensuu
Viivi on avannut oman yhden naisen asianajotoimistonsa syyskuussa 2024.

Yhteenveto

"Touhukas päivä, jossa kuitenkin liikkumavaraa esimerkiksi valita työskentelypaikka fiiliksen mukaan – eli erittäin hyvä päivä."

nimitykset

Aaltonen Joel
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Alanen Jouni
ASIANAJOTOIMISTO
ROIHU OY

Europaeus Stina
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Friskopf Annamari
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Haapman Tomi
ASIANAJOTOIMISTO
ROIHU OY

Heino Saga
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Henriksson Jaakko
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

ASIANAJOTOIMISTO BERGMANN OY
OTM **Roni Varhee** on nimitetty Senior Associateksi 1.10.2024 alkaen.

ASIANAJOTOIMISTO CASTRÉN & SNELLMAN OY

OTM **Joel Aaltonen** on nimitetty senior associate -juristiksi 12.8.2024 alkaen Data ja teknologia -palveluumme.

Asianajaja, VT, Senior associate **Stina Europaeus** on nimitetty counsel-juristiksi 1.10.2024 alkaen.

Asianajaja, Senior associate **Annamari Friskopf** on nimitetty counsel-juristiksi 1.10.2024 alkaen.

Henkilöstökoordinaattori, KTM **Saga Heino** on nimitetty HR-asiatuntijaksi 1.10.2024 alkaen.

Associate, OTM, KTM **Jaakko Henriksson** on nimitetty senior associate -juristiksi 1.10.2024 alkaen.

LL.M. **Henna Jaakkola** on nimitetty associate-juristiksi 2.9.2024 alkaen Vero ja strukturointi- sekä Yritysjärjestelyt-palveluihimme.

Tradenomi **Emma Keinänen** on nimitetty Legal Assistant -tehtävään 12.8.2024 alkaen Maksukyvyyttömyysmenettelyt-palveluumme.

MBA **Katri Kiviniemi** on nimitetty EU-tavaramerkki- ja -mallioikeusasiamieheksi 30.8.2024 alkaen Immateriaali-oikeudet-palveluumme.

nimitykset

Holm Malin
HPP
ASIANAJOTOIMISTO OY

Iso-Markku Outi
HPP
ASIANAJOTOIMISTO OY

Jaakkola Henna
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Järvinen Silja
HPP
ASIANAJOTOIMISTO OY

Kaikkonen Santeri
ASIANAJOTOIMISTO
PRO JURIDICA OY

Kallio Oliva
HPP
ASIANAJOTOIMISTO OY

Kannala Viivi
ASIANAJOTOIMISTO
REIMS & CO OY

Kantanen Sanni
ASIANAJOTOIMISTO
PRO JURIDICA OY

Karvonen Eeva
HPP
ASIANAJOTOIMISTO OY

Keinänen Emma
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Keskin Minna
FINSTA
ASIANAJOTOIMISTO OY

Kiili Inessa
ASIANAJOTOIMISTO
KROGERUS OY

Kivimäki Kauko
ASIANAJOTOIMISTO
HAAKSILUOTO &
KIVIMÄKI OY

Kiviniemi Katri
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Koivisto Janne
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Koivuniemi Henrik
LIEKE
ASIANAJOTOIMISTO OY

Kontiainen Taneli
ASIANAJOTOIMISTO
E. GALLE OY

Kultti Oona-Maria
ASIANAJOTOIMISTO
KROGERUS OY

Kuutschin Ani
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Laamanen Hilma
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Lahti-Nuutila Aino
HPP
ASIANAJOTOIMISTO OY

Laitinen Anette
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Lappalainen Katri
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Lehtonen Liisa
ASIANAJOTOIMISTO
KROGERUS OY

Leino Laura
HPP
ASIANAJOTOIMISTO OY

Lipponen Sanni
ASIANAJOTOIMISTO
KROGERUS OY

Lusenius Topi
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Miettinen Essi
ASIANAJOTOIMISTO
KROGERUS OY

OTM, FM **Janne Koivisto** on nimitetty associate-juristiksi 1.7.2024 alkaen. Immateriaali oikeudet - sekä Data ja teknologia -palveluihimme.

Tradenomi **Ani Kuutschin** on nimitetty Legal Assistant -tehtävään 23.9.2024 alkaen. Pääomamarkkinat ja finanssialan sääntely -palveluumme.

OTM **Hilma Laamanen** on nimitetty associate-juristiksi 12.8.2024 alkaen. Data ja teknologia -palveluumme.

Associate, OTM **Anette Laitinen** on nimitetty senior associate -juristiksi 1.10.2024 alkaen.

Restonomi **Katri Lappalainen** on nimitetty kokouspalvelu-koordinaattoriksi 17.7.2024 alkaen.

Asianajaja **Topi Lusenius** on kutsuttu osakkaaksi 12.8.2024 alkaen.

Asianajaja, Associate **Mikaela Myllynen** on nimitetty senior associate -juristiksi 1.10.2024 alkaen.

Asianajaja **Onni Ogbeide** on nimitetty counsel-juristiksi 5.8.2024 alkaen. Data ja teknologia -palveluumme.

Asianajaja, VT, Solicitor, KM Lawyer **Anna-Kaisa Remes** on nimitetty Compliance Lawyer -tehtävään 1.8.2024 alkaen.

Asianajaja **Marius af Schultén** on kutsuttu osakkaaksi 19.8.2024 alkaen.

Asianajaja, Associate **Mikko Sukura** on nimitetty senior associate -juristiksi 1.10.2024 alkaen.

Asianajaja, TkT, Senior associate **Kanerva Sunila** on nimitetty counsel-juristiksi 1.6.2024 alkaen.

Associate, OTM **Nicklas Svento** on nimitetty senior associate -juristiksi 1.10.2024 alkaen.

OTM **Ella Talso** on nimitetty associate-juristiksi 2.9.2024 alkaen. Maksukyvyyttömyysmenettelyt-palveluumme.

Associate, OTM **Helinä Teittinen** on nimitetty senior associate -juristiksi 1.10.2024 alkaen.

ASIANAJOTOIMISTO E. GALLE OY

Asianajaja, VT **Taneli Kontiainen** on aloittanut toimistossamme 15.8.2024.

ASIANAJOTOIMISTO HAAKSILUOTO & KIVIMÄKI OY

VT **Kauko Kivimäki** on nimitetty Asianajotoimisto Haaksiluoto & Kivimäki Oy:n lakimieheksi.

ASIANAJOTOIMISTO KROGERUS OY

OTM **Inessa Kiili** on aloittanut Associatena 2.9.2024.

OTM **Oona-Maria Kultti** on aloittanut Associatena 2.9.2024.

OTM **Liisa Lehtonen** on nimitetty Senior Associateksi 1.10.2024 alkaen.

OTM **Sanni Lipponen** on nimitetty Senior Associateksi 1.10.2024 alkaen.

OTM **Essi Miettinen** on nimitetty Senior Associateksi 1.10.2024 alkaen.

OTM **Liisa Ollberg** on nimitetty Senior Associateksi 1.10.2024 alkaen.

Asianajaja **Janna Pihanurmi** on aloittanut Senior Associatena 2.9.2024.

OTM **Mia Rindell** on nimitetty Senior Associateksi 1.10.2024 alkaen.

OTM **Sonja Sivén** on nimitetty Senior Associateksi 1.10.2024 alkaen.

ASIANAJOTOIMISTO PRO JURIDICA OY

OTM **Santeri Kaikkonen** on nimitetty lakimieheksi 1.9.2024 alkaen.

OTM **Sanni Kantanen** on nimitetty juristiksi 1.7.2024 alkaen.

Myllynen Mikaela
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Mynttinen Risto
LIEKE
ASIANAJOTOIMISTO OY

Ogbeide Onni
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Ollberg Liisa
ASIANAJOTOIMISTO
KROGERUS OY

Orvasto Pinja
HPP
ASIANAJOTOIMISTO OY

Pekkala Julia
HPP
ASIANAJOTOIMISTO OY

Perkiö Anniina
HPP
ASIANAJOTOIMISTO OY

Pihanurmi Janna
ASIANAJOTOIMISTO
KROGERUS OY

Remes Anna-Kaisa
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Rindell Mia
ASIANAJOTOIMISTO
KROGERUS OY

af Schultén Marius
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Sivén Sonja
ASIANAJOTOIMISTO
KROGERUS OY

Sukura Mikko
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Sunila Kanerva
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Svento Nicklas
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Talso Ella
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Teittinen Helinä
ASIANAJOTOIMISTO
CASTRÉN & SNELLMAN OY

Teittinen Sampsa
FINSTA
ASIANAJOTOIMISTO OY

Tolonen Matti
FINSTA
ASIANAJOTOIMISTO OY

Vappula Elmeri
ASIANAJOTOIMISTO
SKOGSTER OY

Varhee Roni
ASIANAJOTOIMISTO
BERGMANN OY

Veneranta Janne
LIEKE
ASIANAJOTOIMISTO OY

Vuorio Karri
HPP
ASIANAJOTOIMISTO OY

ASIANAJOTOIMISTO REIMS & CO OY

OTM **Viivi Kannala** on aloittanut juristina 1.6.2024.

ASIANAJOTOIMISTO ROIHU OY

Asianajaja, OTL **Jouni Alanen** on kutsuttu osakkaaksi 15.3.2024 lukien. Alanen on erikoistunut julkisiin hankintoihin sekä EU- ja kilpailuoikeuteen ja työskentelee muun muassa kiertotalouteen ja vihreään siirtymään liittyvissä toimeksiannoissa.

Asianajaja, OTM **Tomi Haapman** on kutsuttu osakkaaksi 1.5.2024 lukien. Haapman on erikoistunut työoikeuteen ja työskentelee pääasiassa työ- ja virka-suhdeoikeudellisten sekä tietosuojaoikeuksiin liittyvien toimeksiantojen parissa.

ASIANAJOTOIMISTO SKOGSTER OY

Asianajaja **Elmeri Vappula** on kutsuttu Asianajotoimisto Skogster Oy:n osakkaaksi 11.10.2024 alkaen.

FINSTA ASIANAJOTOIMISTO OY

Minna Keskin on aloittanut 1.10.2024 työt Oulun toimistollamme asianajajasihteerinä.

Asianajaja, VT **Sampsa Teittinen** on aloittanut 1.10.2024 työt Oulun toimistollamme. Teittinen on erittäin

kokenut oikeudenkäyntijuristi, joka on urallaan hoitanut paljon erilaisia kuolinpesien pesänselvityksiä sekä toiminut pesähoitajana sadoissa eri konkurssimenettelyissä.

Asianajaja, VT **Matti Tolonen** on aloittanut 1.10.2024 työt Oulun toimistollamme. Tolonen on kokenut yritysaneerauksien selvittäjä ja hoitanut satoja konkurssipesiä toimien pesähoitajana.

HPP ASIANAJOTOIMISTO OY

OTM **Malin Holm** on nimetty Senior Counseliksi 14.10.2024 lähtien. Holm on erikoistunut ESG:hen ja rahoitukseen.

Asianajaja **Outi Iso-Markku** on kutsuttu osakkaaksi. Iso-Markku on erikoistunut ympäristöoikeuteen.

Asianajaja, KTM **Silja Järvinen** on nimetty Senior Counseliksi 15.8.2024 lähtien. Järvinen on erikoistunut immateriaalioikeuksiin, markkinointijuridiikkaan ja tietosuojaan.

OTM **Oliva Kallio** on nimetty Associateksi 7.9.2024 lähtien. Kallio on erikoistunut yritysjärjestelyihin.

OTM **Eeva Karvonen** on nimetty Associateksi 16.10.2024 lähtien. Karvonen on erikoistunut ympäristö- ja energiaoikeuteen.

OTM **Aino Lahti-Nuutila** on nimetty Associateksi 2.9.2024 lähtien. Lahti-Nuutila on erikoistunut ympäristöoikeuteen.

Asianajaja, FM (biologia) **Laura Leino** on kutsuttu osakkaaksi. Leino on erikoistunut ympäristö- ja energiaoikeuteen.

OTM **Pinja Orvasto** on nimetty Associateksi 7.10.2024 lähtien. Orvasto on erikoistunut transaktioihin sekä energialiittämissä projekteihin.

Asianajaja, LL.M. **Julia Pekkala** on kutsuttu osakkaaksi. Pekkala on erikoistunut riidanratkaisuun.

OTM **Anniina Perkiö** on nimetty Associateksi 7.9.2024 lähtien. Perkiö on erikoistunut työoikeuteen.

OTM **Karri Vuorio** on nimetty Associateksi 3.6.2024 lähtien. Vuorio on erikoistunut rahoitusjärjestelyihin.

LIEKE ASIANAJOTOIMISTO OY

Asianajaja **Henrik Koivuniemi** on nimetty Senior Associateksi 2.9.2024 alkaen.

Risto Mynttinen on nimetty Associateksi 16.10.2024 alkaen.

Asianajaja **Janne Veneranta** on kutsuttu osakkaaksi 1.10.2024 lukien.

NIMITYSUUTiset JA KUVAT TULEVIIN LEHTIIN SEURAAVASTI: 24.1. (1/2025), 25.4. (2/2025), 22.8. (3/2025) JA 31.10.2025 (4/2025) MENNESSÄ: ADVOKAATTI.FI/ILMOITA-NIMITYSUUTISIA.

OIKAISU

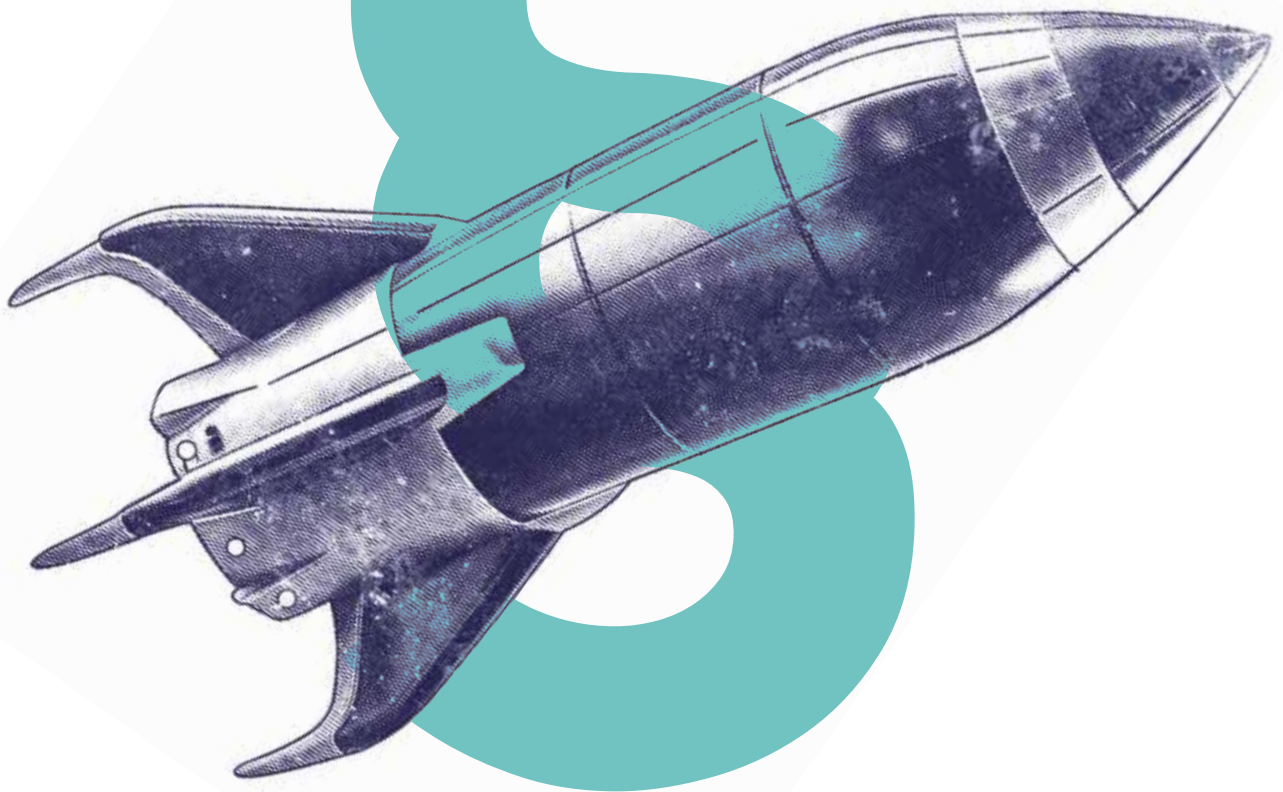
Advokaattina 3/2024 oli **Viivi Kannalan** kuvan alle virheellisesti merkitty toimistoksi Asianajotoimisto Castrén & Snellman Oy. Oikea toimisto on Asianajotoimisto Reims & Co Oy.

Lisäksi Asianajotoimisto Pro Juridica Oy:n juristin **Sanni Kantasen** nimessä oli kirjoitusvirhe kuvan yhteydessä ja Asianajotoimisto Roihu Oy:n osakkaiden **Jouni Alasen** ja **Tomi Haapmanin** nimitystekstit puuttuivat. Julkaisemme tämän vuoksi kaikki kyseiset nimitysuutiset uudestaan. Pahoittelemme virheitä.

**VARAA TYÖHYVINVOINNIN
VALMENNUKSET
OSOITTEESTA**

KOUTSICOACH.COM

Edilex AI

Tekoäly, joka tuntee
suomalaisen lain.

Liity sisäpiiriin: ai.edilex.fi

edilex
AI